

V Bruseli 19. decembra 2025
(OR. en)

17067/25

**Medziinštitucionálny spis:
2025/0180(COD)**

**CODEC 2198
ENER 699
POLCOM 385
PE 114**

INFORMAČNÁ POZNÁMKA

Od: Generálny sekretariát Rady
Komu: Výbor stálych predstaviteľov/Rada

Predmet: Návrh NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY
o postupnom ukončení dovozu zemného plynu z Ruska, zlepšení
monitorovania možných energetických závislostí a o zmene nariadenia
(EÚ) 2017/1938
– výsledok prvého čítania v Európskom parlamente
(Štrasburg 15. až 18. decembra 2025)

I. ÚVOD

V súlade s ustanoveniami článku 294 ZFEÚ a so spoločným vyhlásením o praktických opatreniach pre spolurozhodovací postup¹ sa medzi Radou, Európskym parlamentom a Komisiou uskutočnilo niekoľko neformálnych kontaktov s cieľom dosiahnuť dohodu o tomto návrhu v prvom čítaní.

¹ Ú. v. EÚ C 145, 30.6.2007, s. 5.

Predseda Výboru pre medzinárodný obchod (INTA) Bernd LANGE (S&D, DE) a predseda Výboru pre priemysel, výskum a energetiku (ITRE) Borys BUDKA (PPE, PL) predložili v tejto súvislosti v mene výborov INTA a ITRE kompromisný pozmeňujúci návrh (pozmeňujúci návrh č. 27) k uvedenému návrhu nariadenia, ku ktorému Inese VAIDEROVÁ (PPE, LV) a Ville NIINISTÖ (Verts/Európska slobodná aliancia, FI) vypracovali návrh správy. O tomto pozmeňujúcom návrhu sa dosiahla dohoda počas uvedených neformálnych kontaktov. Dvadsaťpäť ďalších pozmeňujúcich návrhov predložila politická skupina Európa suverénnych národov (ESN).

II. HLASOVANIE

Plénum hlasovaním 17. decembra 2025 prijalo kompromisný pozmeňujúci návrh (pozmeňujúci návrh č. 27) k uvedenému návrhu nariadenia. Neprijali sa žiadne iné pozmeňujúce návrhy. Takto zmenený návrh Komisie s výhradou finalizácie právnikmi lingvistami predstavuje pozíciu Európskeho parlamentu v prvom čítaní, ktorá sa nachádza v jeho legislatívnom uznesení uvedenom v prílohe k tejto poznámke².

Táto pozícia odráža predchádzajúcu dohodu medzi inštitúciami. Rada by preto mala byť schopná pozíciu Európskeho parlamentu schváliť po tom, ako právnici lingvisti preskúmajú jej znenie.

Akt by bol potom prijatý v znení zodpovedajúcom pozícii Parlamentu.

² V pozícii Parlamentu uvedenej v legislatívnom uznesení boli vyznačené zmeny v návrhu Komisie zavedené pozmeňujúcimi návrhmi. Doplnenia oproti zneniu Komisie sú vyznačené *tučnou kurzívou*. Znak „■“ označuje vypustený text.

P10_TA(2025)0330

Postupné ukončenie dovozu zemného plynu z Ruska a zlepšenie monitorovania možných energetických závislostí

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu zo 17. decembra 2025 o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o postupnom ukončení dovozu zemného plynu z Ruska, zlepšení monitorovania možných energetických závislostí a o zmene nariadenia (EÚ) 2017/1938 (COM(2025)0828 – C10-0123/2025 – 2025/0180(COD))

(Riadny legislatívny postup: prvé čítanie)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh Komisie pre Európsky parlament a Radu (COM(2025)0828),
- so zreteľom na článok 294 ods. 2 a článok 194 ods. 2 a článok 207 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v súlade s ktorými Komisia predložila návrh Európskemu parlamentu (C10-0123/2025),
- so zreteľom na článok 294 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
- so zreteľom na odôvodnené stanoviská, ktoré na základe Protokolu č. 2 o uplatňovaní zásad subsidiarity a proporcionality predložil maďarský Parlament a slovenský Parlament, v ktorých tvrdia, že návrh legislatívneho aktu nie je v súlade so zásadou subsidiarity,
- so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru z 18. septembra 2025,¹
- po porade s Výborom regiónov,
- so zreteľom na predbežnú dohodu schválenú gestorským výborom podľa článku 75 ods. 4 rokovacieho poriadku, a na záväzok zástupcu Rady, vyjadrený v liste z 10. decembra 2025, schváliť pozíciu Európskeho parlamentu v súlade s článkom 294 ods. 4 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
- so zreteľom na článok 60 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na stanovisko Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa,
- so zreteľom na spoločné rokovania Výboru pre medzinárodný obchod a Výboru pre priemysel, výskum a energetiku podľa článku 59 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na správu Výboru pre medzinárodný obchod a Výboru pre priemysel, výskum

¹ Zatiaľ neuvverejnené v úradnom vestníku.

a energetiku (A10-0195/2025),

1. prijíma nasledujúcu pozíciu v prvom čítaní;
2. berie na vedomie vyhlásenie Komisie, ktoré je uvedené v prílohe k tomuto uzneseniu a ktoré bude uverejnené v sérii L *Úradného vestníka Európskej únie* s konečným legislatívnym aktom;
3. žiada Komisiu, aby mu vec znovu predložila, ak nahrádza, podstatne mení alebo má v úmysle podstatne zmeniť svoj návrh;
4. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila túto pozíciu Rade, Komisii a národným parlamentom.

Pozícia Európskeho parlamentu prijatá v prvom čítaní 17. decembra 2025 na účely prijatia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/... o postupnom ukončení *dovozu* zemného plynu z Ruska a *príprave ukončenia dovozu ropy*, zlepšení monitorovania možných energetických závislostí a o zmene nariadenia (EÚ) 2017/1938*

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 194 ods. 2 a článok 207,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru²,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov³,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom⁴,

* TEXT EŠTE NEBOL PREDMETOM PRÁVNICKO-LINGVISTICKEJ FINALIZÁCIE.

² Ú. v. EÚ C ...

³ Ú. v. EÚ C ...

⁴ Pozícia Európskeho parlamentu zo 17. decembra 2025.

keďže:

- (1) Nezákonná komplexná vojenská invázia Ruskej federácie na Ukrajinu vo februári 2022 odhalila dramatické dôsledky existujúcej závislosti od ruského zemného plynu *pre* trhy a bezpečnosť. Hlavy *štátov alebo predsedovia vlád* sa preto vo svojom Vyhlásení z Versailles z 11. marca 2022 dohodli na postupnom znižovaní závislosti od ruskej energie vedúcim k úplnému odstráneniu tejto závislosti. V oznámení REPowerEU z 8. marca 2022 a pláne REPowerEU z 18. mája 2022 sa navrhujú konkrétne opatrenia, ktoré majú umožniť úplný odklon od dovozu energie z Ruska bezpečným, cenovo dostupným a udržateľným spôsobom. Odvtedy sa v procese *diverzifikácie* dodávok plynu a odklonu od dovozu z *Ruskej federácie dosiahol významný pokrok*. Keďže zostávajúci objem ruského zemného plynu dovážaný do Únie je stále značný, Komisia vo svojom Pláne na ukončenie dovozu energie z Ruska zo 6. mája 2025 *oznámila*, že predloží legislatívny návrh na úplné postupné ukončenie dovozu ruského plynu a zlepšenie existujúceho rámca pre *riešenie* energetickej závislosti. *Na zaistenie energetickej bezpečnosti a odolnosti EÚ je naliehavo a strategicky potrebné riešiť všetky zostávajúce energetické závislosti uvedené v Pláne na ukončenie dovozu energie z Ruska.*

- (2) Viaceré príklady neohlásených a neodôvodnených znížení a prerušení dodávok ešte pred komplexnou vojenskou inváziou na Ukrajinu a odvtedy **aj** účelové zneužívanie energie Ruskou federáciou ako zbrane **sú dôkazom**, že Ruská federácia systematicky **využívala** existujúce závislosti od ruských dodávok plynu **ako politickú zbraň** na poškodenie hospodárstva Únie. To malo vážne negatívne účinky na členské štáty a hospodársku bezpečnosť Únie, **ako aj na stabilitu jednotného trhu a spotrebiteľov a konkurencieschopnosť Únie** vo všeobecnosti. Ruskú federáciu a jej energetické spoločnosti preto Únia už nemôže považovať za spoľahlivých partnerov v oblasti obchodu s energiou.

- (3) V januári 2006 **Ruská federácia** zastavila dodávky zemného plynu do niektorých krajín v juhovýchodnej a **strednej** Európe uprostred vlny chladného počasia, čo viedlo k zvýšeniu cien ■ a spôsobilo – alebo hrozilo, že spôsobí – škody občanom. **Ruská federácia** 6. januára 2009 opäť úplne prerušila tranzit plynu cez Ukrajinu, čo postihlo 18 členských štátov, **najmä** v strednej a východnej Európe. **Toto** prerušenie dodávok viedlo k vážnemu narušeniu trhov s plynom v tomto regióne a v celej Únii. V niektorých členských štátoch takmer 14 dní neprúdil žiadny zemný plyn, čo si vynútilo dlhodobé odstavenie vykurovania v školách a továrňach a vyhlásenie núdzového stavu. V roku 2014 Ruská federácia napadla a protiprávne anektovala Krym, **obsadila** ukrajinské zariadenia na ťažbu plynu na Kryme a znížila dodávky plynu do niekoľkých členských štátov, ktoré oznámili, že Ukrajine **budú** dodávať plyn, **čo viedlo** k narušeniu trhu a zvýšeniu cien a **poškodilo** hospodársku bezpečnosť. Komisia v minulosti viedla viaceré vyšetrovania monopolného vývozcu Gazprom pod kontrolou **Ruskej federácie** týkajúce sa možného porušenia pravidiel hospodárskej súťaže **Únie**, v nadväznosti na čo Gazprom **zmenil** svoje trhové správanie s **cieľom** odstrániť obavy Komisie týkajúce sa hospodárskej súťaže. **Vo viacerých prípadoch** sa dotknuté problémy v oblasti hospodárskej súťaže týkali ■ takzvaných „územných obmedzení“ v zmluvách Gazpromu o dodávkach plynu, ktoré zakazovali ďalší predaj plynu mimo **cieľovej** krajiny ■, ako aj dôkazov o tom, že sa Gazprom zapájal do nekalých cenových praktík a podmienil dodávky energie politickými ústupkami, ako napr. účasťou na projektoch ruských plynovodov alebo získaním kontroly nad energetickými aktívami Únie.

- (4) Nevyprovokovaná a neodôvodnená vojna **Ruskej federácie** proti Ukrajine od februára 2022 a následné obmedzenie dodávok plynu využívané ako zbraň v spojení s manipuláciou trhov prostredníctvom úmyselného prerušovania tokov plynu odhalili zraniteľné miesta a závislosti Únie a jej členských štátov so zreteľným potenciálom priameho a závažného vplyvu na fungovanie trhu Únie s plynom, hospodárstvo Únie a jej základné bezpečnostné záujmy, ako aj priameho poškodenia občanov Únie, pretože prerušenie dodávok energie môže spôsobiť ujmu na zdraví alebo živote občanov. Z dôkazov vyplýva, že štátom kontrolovaná spoločnosť Gazprom úmyselne manipulovala s energetickými trhmi Únie s cieľom spôsobiť nárast cien energie. Veľké podzemné zásobníky v Únii kontrolované spoločnosťou Gazprom zostali naplnené na **bezprecedentne nízkych úrovniach** a ruské podniky znížili predaj v plynárenských uzloch Únie a pred inváziou úplne ukončili používanie svojej vlastnej predajnej platformy, **čo malo dosah na** krátkodobé trhy a **zhoršilo** už aj tak napätú situáciu so zásobovaním po nezákonnej invázii **Ruskej federácie** na Ukrajinu. Počnúc marcom 2022 **Ruská federácia** systematicky prerušovala alebo znižovala dodávky zemného plynu do členských štátov, čo viedlo k výrazným narušeniam trhu s plynom v Únii. Týkalo sa to **najmä** dodávok plynu do Únie cez plynovod Jamal, a dodávok plynu do Fínska, ako aj plynovodu Nord Stream 1, kde Gazprom najprv toky obmedzil a nakoniec dodávky cez tento plynovod úplne zastavil.

- (5) To, že **Ruská federácia** využívala dodávky plynu ako zbraň a manipulovala s trhom prostredníctvom úmyselného prerušovania tokov plynu, viedlo k prudkému nárastu cien energie v Únii, ktoré v roku 2022 dosiahli bezprecedentnú úroveň a boli až osemkrát vyššie ■ ako priemerné ceny za predchádzajúce roky. Z toho vyplývajúca potreba nájsť alternatívne zdroje dodávok plynu, zmeniť dodávateľské trasy, naplniť zásobníky plynu na zimu a nájsť riešenia problémov s preťažením plynárenskej infraštruktúry Únie prispela k vysokej cenovej volatilita a bezprecedentným nárastom cien v roku 2022.

(6) Mimoriadne vysoké ceny plynu sa premietli do vysokých cien elektriny a zvýšenia cien iných energetických výrobkov, čoho výsledkom bola dlhodobo vysoká inflácia. Hlboká hospodárska kríza a negatívna miera rastu v mnohých členských štátoch spôsobená vysokými cenami energie a *volatilitou* ohrozila hospodárstvo Únie, oslabilu kúpnu silu spotrebiteľov a zvýšila výrobné náklady, ■ čo viedlo k ohrozeniu sociálnej súdržnosti a stability, a dokonca aj ľudských životov alebo zdravia. Prerušenia dodávok spôsobili aj veľmi *vážne* problémy v *oblasti* bezpečnosti dodávok energie v Únii a prinútili *jedenást'* členských štátov, aby na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1938 vyhlásili jednu z úrovní krízovej situácie v energetike⁵. Manipulácia s trhom a využitie závislosti Únie počas tejto krízy umožnili *Ruskej federácii* dosiahnuť rekordne vysoké zisky zo zostávajúceho obchodu s energiou s Európou, pričom príjmy z vývozu plynu v roku 2024 *stále* dosahovali výšku ■ 15 miliárd EUR. Tieto príjmy mohli byť použité na financovanie ďalších hospodárskych útokov proti Únii a oslabenie hospodárskej bezpečnosti. Mohli byť použité aj na financovanie útočnej vojny proti ■ Ukrajine, ktorá predstavuje závažnú hrozbu pre politickú a hospodársku stabilitu v Európe.

⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1938 z 25. októbra 2017 o opatreniach na zaistenie bezpečnosti dodávok plynu a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 994/2010 (Ú. v. EÚ L 280, 28.10.2017, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1938/oj>).

- (7) Táto nedávna kríza poskytla dôkazy o tom, že dôveryhodné obchodné vzťahy s partnermi dodávajúcimi energetické výrobky majú zásadný význam pre **zachovanie** stability trhu a **ochranu** ľudského života a zdravia, ako aj základných bezpečnostných záujmov Únie, a **to** v neposlednom rade ■ aj preto, že Únia je vo veľkej miere závislá od dovozu energie z tretích krajín. Keby Únia pokračovala v dodávkach energie z **Ruskej federácie**, vystavovala by sa pretrvávajúcim hospodárskym a bezpečnostným rizikám. **Svoju** bezpečnosť **dodávok energie** by teda nezvýšila, ale naopak znížila. Dokonca aj závislosť od menších objemov dovozu ruského plynu, ak ju **Ruská federácia** zneužije, môže hoci **len** dočasne, ale výrazne narušiť cenovú dynamiku a trhy s energiou, **najmä** v tých regiónoch, ktoré sú stále značne odkázané na dovoz z **Ruskej federácie**. **Vzhľadom** na dlhodobý a konzistentný model manipulácie s trhom a prerušovania dodávok, **ako aj na to**, že ■ vláda **Ruskej federácie** sústavne využívala obchod s plynom ako zbraň, aby dosiahla politické **ciele**, a **nie** ciele obchodné, je ■ vhodné prijať **právne záväzné** opatrenia na **odstránenie všetkých zostávajúcich zraniteľností** Únie vyplývajúcich z dovozu zemného plynu z **Ruskej federácie** prostredníctvom plynovodov, aj ako skvapalneného zemného plynu (LNG) ■ .

- (8) Obmedzenia zavedené na medzinárodné transakcie a stanovené v **článku 3** tohto nariadenia sú v súlade s vonkajšou činnosťou Únie v iných oblastiach, ako sa vyžaduje v článku 21 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii (ZEÚ). Úroveň vzťahov medzi Úniou a Ruskou federáciou sa v posledných rokoch, a **najmä** od roku 2022, výrazne zhoršila. Toto zhoršenie vzťahov je spôsobené zjavným nerešpektovaním medzinárodného práva zo strany Ruskej federácie, a najmä jej nevyprovokovanou a neodôvodnenou útočnou vojnou proti Ukrajine. Ako odpoveď na kroky Ruskej federácie voči Ukrajine Únia od júla 2014 postupne zavádza reštriktívne opatrenia na obchod s Ruskou federáciou. Vďaka výnimkám, ktoré sa uplatňujú podľa Dohody o založení Svetovej obchodnej organizácie, a najmä podľa článku XXI Všeobecnej dohody o clách a obchode z roku 1994 (bezpečnostné výnimky), a analogickým výnimkám podľa Dohody o partnerstve a spolupráci s Ruskou federáciou môže Únia ■ neudelit' tovaru dovázanému z Ruskej federácie výhody poskytované podobným výrobkom dovázaným z iných krajín (zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod). Únia preto môže ukladať zákazy alebo obmedzenia na dovoz tovaru z Ruskej federácie, ak považuje takéto opatrenia prijaté v čase **prebiehajúcej** núdzovej situácie v medzinárodných vzťahoch medzi Úniou a Ruskou federáciou za nevyhnutné na ochranu základných bezpečnostných záujmov Únie.

- (9) Na posilnenie a zachovanie energetickej bezpečnosti v Únii je nevyhnutná diverzifikácia dovozu LNG. ***S cieľom predísť akémukoľvek riziku, že by sa dlhodobé rezervácie kapacity terminálov LNG, ktoré majú ruské spoločnosti, mohli využívať na to, aby sa prostredníctvom praktík hromadenia kapacity, akými sú praktiky rezervovania kapacít na skvapalňovanie alebo uskladnenie bez ich reálneho využitia alebo s cieľom zabrániť konkurentom vo využívaní infraštruktúry, zabránilo dovozu z alternatívnych zdrojov, majú vnútroštátne regulačné orgány a orgány na ochranu hospodárskej súťaže vo vhodných prípadoch v plnej miere využívať spoľahlivé právne nástroje, ktoré sú k dispozícii v rámci vnútroštátneho a európskeho práva v oblasti energetiky a hospodárskej súťaže. Ak colné orgány identifikujú riziko v oblasti bezpečnosti alebo bezpečnostnej ochrany súvisiace s ruským plynom pred vstupom na colné územie Únie, mali by využiť ustanovenia týkajúce sa riadenia rizík v rámci Colného kódexu Únie s cieľom predísť takýmto rizikám.***

- (10) Komisia dôkladne posúdila vplyv možného zákazu dovozu **ruského** zemného plynu na Úniu a jej členské štáty. V skutočnosti sa od roku 2022 realizovali prípravné práce a bolo vypracovaných a zverejnených niekoľko podrobných analýz dôsledkov úplného **postupného ukončenia** dovozu ruského plynu a Komisia mala tiež možnosť čerpať z množstva konzultácií so zainteresovanými stranami, externými odborníkmi a agentúrami, ako aj zo štúdií o účinkoch **postupného ukončenia** dovozu ruského plynu. Z analýzy Komisie vyplynulo, že ak sa **ukončenie** dovozu ruského zemného plynu uskutoční postupným, koordinovaným a dobre pripraveným spôsobom a v duchu solidarity, bude mať pravdepodobne obmedzený vplyv na ceny energie v Únii, a že sa ním zvýši, a nie ohrozí bezpečnosť dodávok **energie v Únii** v dôsledku odchodu nespoľahlivého obchodného partnera z trhov Únie. Ako sa uvádza v **Pláne na ukončenie dovozu energie z Ruska**, vykonávaním plánu REPowerEU sa už znížili závislosti Únie od **dodávok z Ruskej federácie**, napríklad **zavedením** opatrení na zníženie dopytu po plyne alebo urýchlenie zavádzania obnoviteľných zdrojov energie, ako aj **aktívnou podporou** diverzifikácie dodávok energie a posilnením vyjednávacjej sily Únie prostredníctvom spoločného nákupu plynu. Z posúdenia **vplyvov** takisto vyplynulo, že včasnou koordináciou politik diverzifikácie sa môže zabrániť negatívnym účinkom na ceny alebo dodávky.

- (11) Navrhované nariadenie je v plnom súlade so stratégiou Únie na zníženie jej závislosti od dovozu fosílnych **palív** posilnením dekarbonizácie a rýchlym rozšírením výroby čistej energie na vlastnom území. Ako sa uvádza v **Pláne na ukončenie dovozu energie z Ruska**, vykonávaním plánu REPowerEU sa už pri dovoze plynu v rokoch 2022 až 2024 podarilo dosiahnuť značné úspory plynu vo výške viac ako 60 miliárd kubických **metrov** ročne, čo Únii umožnilo znížiť závislosť od **dobávok z Ruskej federácie**. **Toto zníženie závislosti** sa podarilo dosiahnuť vďaka opatreniam na zníženie dopytu po plyne, **zvýšenie energetickej efektívnosti** alebo urýchlenie zelenej transformácie zrýchleným zavádzaním kapacity výroby veternej a slnečnej energie, čím sa výrazne **zvýši** podiel obnoviteľných zdrojov energie v energetickom mixe, ako aj aktívnou podporou diverzifikácie dodávok energie a posilnením **vyjednávacej sily Únie** prostredníctvom spoločného nákupu plynu. Navyše sa očakáva, že vďaka úplnej realizácii energetickej transformácie, nedávnomu Akčnému plánu pre cenovo dostupnú energiu a ďalším opatreniam, **najmä** investíciám do výroby nízkouhlíkových alternatív pre energeticky náročné výrobky, ako sú hnojivá, sa do roku 2030 nahradí až 100 **miliárd kubických metrov** zemného plynu. **Toto spoločné úsilie posilní odolnosť, konkurencieschopnosť a otvorenú strategickú autonómiu Únie, podporí európsky priemysel, malé a stredné podniky a občanov** a uľahčí **postupné ukončenie** dovozu plynu z Ruskej federácie.

- (12) *Pri príprave plánov diverzifikácie by Komisia mala koordinovaným spôsobom a v duchu solidarity spolupracovať s členskými štátmi, najmä v strednej a juhovýchodnej Európe, s cieľom identifikovať alternatívne dodávky zemného plynu. Okrem zlepšenia bezpečnosti dodávok by nové dodávky mohli tiež kompenzovať stratené príjmy využívaním existujúcej infraštruktúry, ktorá sa predtým používala na prepravu ruského plynu.*
- (13) V súlade s Vyhlásením z Versailles a oznámením o REPowerEU už veľa dovozcov plynu svoje dodávky plynu z **Ruskej federácie** ukončilo alebo výrazne obmedzilo. Ako sa uvádza v posúdení vplyvov, dovoz zostávajúcich objemov plynu na základe existujúcich zmlúv o dodávkach možno postupne ukončiť bez toho, aby to malo významný hospodársky dosah alebo aby vznikli riziká pre bezpečnosť dodávok, a to vďaka dostupnosti dostatočného počtu alternatívnych dodávateľov na svetovom trhu s plynom, dobre prepojenému trhu s plynom v Únii a dostatočnej dovoznej infraštruktúre. **Súvisiace opatrenia musia byť v súlade so súčasným energetickým rámcom Únie.**

- (14) *V niektorých prípadoch sa v nákladoch LNG prepravuje plyn vyrobený v rôznych krajinách zmiešaný dokopy. Zákaz by sa mal vzťahovať aj na množstvá plynu v takýchto nákladoch, ktoré boli vyrobené v Rusku. Ak dovozcovia môžu jednoznačne zdokumentovať príslušné podiely LNG vyrobeného mimo Ruska, malo by byť možné dovážať množstvá neruského LNG obsiahnuté v náklade LNG.*
- (15) Krátkodobé zmluvy o **dodávkach** sa týkajú menších objemov ako veľké **dlhodobé** zmluvy o dodávkach, ktoré majú dovozcovia s ruskými spoločnosťami. **Ku dňu nadobudnutia** účinnosti tohto nariadenia bude platnosť **týchto** existujúcich **krátkodobých** zmlúv o **dodávkach** v každom prípade takmer na konci. Riziko **pre** hospodársku bezpečnosť vyplývajúce z existujúcich **krátkodobých zmlúv o dodávkach** sa preto zdá nízke. Z tohto dôvodu je vhodné vyňať existujúce krátkodobé zmluvy **o dodávkach** z okamžitého uplatňovania **zákazu** dovozu a umožniť prechodné obdobie do **25. apríla 2026** v prípade dovozu LNG, s prihliadnutím na článok 3ra nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 833/2014⁶ a do 17. júna 2026 v prípade potrubného plynu.

⁶ *Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 833/2014 z 31. júla 2014 o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na konanie Ruska, ktorým destabilizuje situáciu na Ukrajine (Ú. v. EÚ L 229, 31.7.2014, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/833/oj>).*

- (16) Výnimka zo zákazu dovozu plynu ■ by sa mala udeliť aj v prípade existujúcich **dlhodobých** zmlúv o dodávkach. ■ Dovozcovia, ktorí majú uzatvorené dlhodobé zmluvy o **dodávkach**, budú zvyčajne potrebovať viac času ako dovozcovia s krátkodobými zmluvami, kým nájdu alternatívne dodávateľské trasy a zdroje, a to aj **preto, že** v porovnaní s krátkodobými zmluvami o **dodávkach** sa **dlhodobé** zmluvy o **dodávkach** spravidla týkajú výrazne väčších objemov. Malo by sa preto zaviesť prechodné obdobie, ktorým sa subjektom s dlhodobými zmluvami o **dodávkach** poskytne dostatočný čas na riadnu diverzifikáciu ich dodávok. **Zatiaľ čo LNG možno získať zo zdrojov z celého sveta a odberatelia LNG zvyčajne pri prechode k alternatívnym dodávateľom na svetovom trhu s LNG nečelia žiadnym fyzickým prekážkam, diverzifikácia pre odberateľov potrubného plynu, najmä v krajinách bez infraštruktúry LNG, môže byť zložitejšia. V prípade dodávok potrubného plynu na základe existujúcich dlhodobých zmlúv by sa preto malo poskytnúť dlhšie prechodné obdobie.**

- (17) ***K špecifickým situáciám dochádza v prípadoch, keď sa krajiny, ktorá je v súčasnosti stále zásobovaná na základe existujúcich dlhodobých zmlúv o dodávkach ruského potrubného plynu, osobitne dotknú nedávne zmeny dodávateľských trás z Ruskej federácie, v dôsledku ktorých dôjde k strate možnosti dovážať plyn pôvodnou dodávateľskou trasou***, z dôvodu obmedzených alebo žiadnych alternatívnych trás na prepravu zmluvného plynu do ***tejto krajiny***. V záujme nápravy tejto situácie dodávatelia z iných členských štátov v súčasnosti zabezpečujú dodávky potrubného plynu cez nepreťažené prepojovacie body na základe krátkodobých zmlúv o dodávkach s dodávateľmi z Ruskej federácie. Vzhľadom na túto veľmi špecifickú situáciu by sa prechodné obdobie potrebné na nájdenie nových dodávateľov malo vzťahovať aj na tie krátkodobé zmluvy o dodávkach s dodávateľmi z Ruskej federácie, ktoré slúžia na zásobovanie vnútrozemských krajín postihnutých zmenami dodávateľských trás ruského plynu.

- (18) Hoci sa zdá opodstatnené oslobodiť existujúce „staršie“ zmluvy od okamžitého uplatňovania **zákazu dovozu ruského plynu**, takáto výnimka by sa nemala vzťahovať na všetky zmluvy **uzavreté** pred nadobudnutím účinnosti tohto nariadenia. Ruskí dodávatelia totiž môžu byť motivovaní, aby využili čas od uverejnenia tohto návrhu **nariadenia Komisiou do** nadobudnutia účinnosti **zákazu** na zvýšenie súčasných dodávok, a to uzatváraním nových zmlúv, zvyšovaním objemov na základe zmeny existujúcich zmlúv alebo využívaním flexibility v rámci existujúcich zmlúv. S cieľom zabezpečiť, aby sa dovoz z **Ruskej federácie** v dôsledku **tohto zákazu** a znížil, a **nie zvýšil**, by sa **týmto** nariadením **malo** zabrániť **vytváraniu stimulov pre spoločnosti, aby uzatvárali** nové zmluvy o **dovoze** ruského plynu v čase medzi **uverejnením** návrhu **tohto nariadenia Komisiou** a nadobudnutím účinnosti **zákazu**. Hlavy štátov **alebo predsedovia vlád** sa zaviazali k postupnému ukončeniu dodávok **ruského** plynu už v marci 2022; **Komisia na základe tohto záväzku navrhla** stratégiu REPowerEU, plán REPowerEU a Plán na ukončenie dovozu energie z Ruska. Najneskôr v čase uverejnenia návrhu tohto nariadenia už **nebolo** vhodné považovať zmluvy uzavreté po tomto dátume za „staršie“ zmluvy. Na zmluvy uzavreté po 17. júni 2025 by sa preto nemali vzťahovať mimoriadne prechodné ustanovenia pre existujúce **krátkodobé** a dlhodobé zmluvy o **dodávkach**.

- (19) S cieľom zabrániť tomu, aby sa ▯ objemy dovozu stanovené v existujúcich zmluvách o dodávkach zvýšili, ▯ by sa dodatky k existujúcim zmluvám o dodávkach mali na účely tohto nariadenia ▯ považovať za nové zmluvy a prechodné obdobie by sa nemalo vzťahovať na zvýšenie objemu dovozu využitím zmluvnej flexibility. ***Mali by sa stanoviť výnimky pre určité prípady potrebných dodatkov k existujúcim zmluvám za predpokladu, že sa nimi nezvýšia zmluvné množstvá ani sa nezmení načasovanie dodávky. Zmeny cien vyplývajúce z cenovej indexácie, ktorá je už stanovená v existujúcich zmluvách o dodávkach, nepredstavujú zmenu existujúcich zmlúv o dodávkach.***
- (20) Týmto nariadením sa vytvára jasný právny zákaz **dovozu** ruského zemného plynu, ktorý predstavuje zvrchovaný akt Únie mimo kontroly dovozcov plynu a v dôsledku ktorého je dovoz zemného plynu z **Ruskej federácie** nezákonný, s priamym právnym účinkom a bez akejkoľvek diskrečnej právomoci členských štátov, pokiaľ ide o jeho uplatňovanie.

- (21) Na rozdiel od iného tovaru je zemný plyn homogénnou komoditou, s ktorou sa obchoduje vo veľkých objemoch a ktorá je často predmetom viacnásobných ďalších predajov medzi obchodníkmi na veľkoobchodnej úrovni. S prihliadnutím na osobitnú zložitosť sledovania pôvodu zemného plynu a na to, že ruskí dodávatelia by sa mohli snažiť obísť toto nariadenie, napríklad predajom cez sprostredkovateľov, využitím prekládok alebo prepravou cez iné krajiny, by sa v tomto nariadení mal stanoviť účinný rámec na **zabránenie obchádzaniu zákazu. Príslušným orgánom by sa preto malo umožniť prijímať potrebné opatrenia na zistenie toho, či sa dodávky zemného plynu z Ruskej federácie prepravujú na colné územie Únie prostredníctvom schém vytvorených na obchádzanie pravidiel tohto nariadenia. Pri určovaní toho, či sa zemný plyn prepúšťa do voľného obehu v Únii, by colné orgány nemali byť závislé len od informácií uvedených v colnom vyhlásení, ale na základe iných relevantných informácií by mali mať možnosť posúdiť, ak to považujú za relevantné, či tovar privezený do Únie je skutočne určený na prepustenie do voľného obehu. V nariadení by sa tiež malo vyžadovať určenie krajiny produkcie a dodávateľského reťazca zemného plynu dovážaného do Únie.**

- (22) Dovozcovia zemného plynu by predovšetkým mali byť povinní poskytnúť **█** orgánom všetky informácie potrebné na určenie **krajiny produkcie** zemného plynu dovážaného do Únie a na **stanovenie toho**, či sa na dovážaný plyn **vzťahuje** všeobecný zákaz alebo jedna z jeho výnimiek. **Pojem „pôvod“ podľa colného práva Únie nemusí vždy umožňovať identifikáciu krajiny produkcie dovážaného plynu, napríklad keď bol plyn spracovaný (napr. skvapalnený alebo spätne splyňovaný) po opustení Ruskej federácie. Nariadenie by sa preto malo vzťahovať aj na prípady, keď sa krajina „pôvodu“ podľa colného práva Únie líši od krajiny produkcie plynu, a mal by sa v ňom stanoviť mechanizmus na overenie toho, či bol zemný plyn vytváraný alebo skvapalnený v Ruskej federácii. Zákaz by sa mal vzťahovať na všetok plyn, ktorý sa pred dovozom do EÚ vyviezol z Ruskej federácie buď prostredníctvom priameho vývozu z Ruska do EÚ alebo prostredníctvom nepriameho vývozu cez tretiu krajinu, s výnimkou tranzitu.**

(23) *Vzhľadom na osobité vlastnosti potrubného plynu a LNG a s cieľom umožniť hladký proces overovania krajiny produkcie a podmienok možných výnimiek pred vstupom plynu na colné územie Únie by sa mal zaviesť postup predchádzajúceho povolenia. V prípade, že takéto povolenie chýba, by sa dovoz mal zamietnuť. Povoľujúce orgány alebo colné orgány, ak tieto orgány nie sú totožné, by mali byť o plánovanom dovoze do Únie vopred informované a mali by sa im predložiť informácie potrebné na overenie krajiny produkcie alebo toho, či sú splnené podmienky na udelenie výnimky podľa tohto nariadenia. Hoci by sa povoľujúce orgány mali usilovať o vydanie povolenia v lehote od predloženia informácií dovozcom do dátumu plánovaného vstupu na colné územie s cieľom uľahčiť dovoz plynu do EÚ, rozhodnúť môžu aj v neskoršej fáze, najmä v prípade pochybností o poskytnutých informáciách. Predchádzajúcim povolením nie sú dotknuté existujúce právomoci colných orgánov v oblasti presadzovania práva. Dovož zemného plynu z krajín produkujúcich plyn by mal byť od tejto povinnosti oslobodený, ak Únia z týchto krajín v minulosti doviezla značné objemy a ak tieto krajiny buď preukázali – zákazom dovozu ruského plynu, reštriktívnymi opatreniami zameranými na ruskú plynárenskú infraštruktúru, ruské plynárenské spoločnosti alebo osoby riadiace takéto spoločnosti – že nechcú podporovať ruský plynárenský sektor, alebo ak tieto krajiny nedisponujú potrebnou infraštruktúrou na dovoz zemného plynu prostredníctvom plynovodov alebo ako LNG. Komisia by mala zostaviť zoznam takýchto krajín.*

- (24) *Povoľujúce orgány a colné orgány, ak tieto orgány nie sú totožné, by mali mať možnosť požiadať o všetky informácie potrebné na posúdenie zákonnosti dovozu. Takisto by mali mať možnosť využiť informácie z iných zdrojov. Keďže zmluvné podmienky, ktoré určujú prvky relevantné pre posúdenie, sú často zložité, orgány by mali mať právomoc požadovať od dovozcov podrobné zmluvné informácie vrátane celých zmlúv o dodávkach, ak je to potrebné na pochopenie kontextu určitých doložiek alebo odkazov na iné zmluvné ustanovenia. Toto nariadenie by malo obsahovať pravidlá na zabezpečenie účinnej ochrany obchodného tajomstva dotknutých podnikov.*
- (25) *Pri výkone svojich právomocí by sa povoľujúce orgány a colné orgány pri presadzovaní predpisov mali osobitne zameriavať na prepojovacie body, zariadenia LNG alebo tranzitné plynovody, kde je riziko obchádzania vysoké. Pri preprave ropy boli v súvislosti s obchádzaním sankcií zaznamenané praktiky využívania tzv. tieňových flotíl, ktoré by mohli predstavovať riziko aj pri dovoze LNG a ohrozovať tak ciele tohto nariadenia. Orgány by v prípade potreby mali v úzkej vzájomnej spolupráci prispôsobiť svoje priority v oblasti presadzovania práva s cieľom riešiť možné praktiky obchádzania zistené počas vykonávania tohto nariadenia. Komisia by zároveň mala nepretržite monitorovať toky ruského zemného plynu, ktorý prechádza cez tretie krajiny.*

- (26) *Časť ruskej infraštruktúry na prepravu plynu je priamo napojená na Úniu a niektoré tranzitné plynovody spájajúce Rusko s Úniou prechádzajú cez tretie krajiny bez toho, aby v súčasnosti mali akékoľvek vstupné body medzi Ruskou federáciou a Úniou. V nariadení by sa preto malo predpokladať, že zemný plyn dovážaný do Únie cez hranice, prepojenia alebo prepojovacie body medzi Ruskou federáciou a Úniou, Bieloruskom a Úniou alebo prichádzajúci plynovodmi, ako je TurkStream v prepojovacom bode Strandža 2/Malkoclar, pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie, čím sa nahradí požiadavka predložiť dôkaz o krajine produkcie. Ak sa tvrdí, že zemný plyn prichádzajúci cez tieto hranice, prepojenia alebo prepojovacie body je v colnom režime tranzit cez Ruskú federáciu, mali by sa uplatňovať prísne kontroly. Ruská federácia je dôležitým vývozcom plynu a v minulosti nezohrávala významnú úlohu ako jeho tranzitná krajina, a to z viacerých dôvodov, ako je nedostatočná infraštruktúra spätného splyňovania, organizácia obchodu s plynom v Ruskej federácii prostredníctvom monopolu na vývoz cez plynovody, obchodné modely ruských plynárenských spoločností, ktoré nie sú založené na organizovaní tranzitov, a geografická poloha Ruskej federácie. S prihliadnutím na motiváciu ruských dodávateľov obchádzať zákaz dovozu by preto colné úrady mali odmietnuť dovoz objemov zemného plynu údajne v tranzite, pokiaľ nie je možné poskytnúť jednoznačné dôkazy o tom, že plyn bol v tranzite cez Ruskú federáciu a že bol vyprodukovaný v inej krajine ako Ruská federácia. Potrebné dôkazy by sa povoľujúcim orgánom mali poskytnúť v dostatočnom predstihu, t. j. najneskôr jeden mesiac pred vstupom na colné územie, aby sa umožnila vysledovateľnosť dovážaného plynu až po miesto produkcie.*

(27) *Prepojovací bod Strandža 1 spája Úniu s plynovodnou sieťou, ktorá neprepravuje len plyn z Azerbajdžanu alebo Turecka, ale aj značné objemy plynu z Ruskej federácie. Preto by sa mali vyžadovať jednoznačné dôkazy, ktorými sa preukáže, že krajinou produkcie nie je Rusko, a orgánom by sa mal poskytnúť dostatočný čas na overenie, aby sa zabezpečilo, že plyn dovážaný cez prepojovací bod Strandža 1 nepochádza z Ruskej federácie ani sa z nej priamo či nepriamo nevyváža. Ak by v budúcnosti boli so sieťami prepravujúcimi významné objemy ruského plynu prepojené aj iné prepojovacie body, mala by sa na ne uplatňovať rovnaká kontrolná norma.*

(28) *Značné objemy zemného plynu okrem toho môžu vstupovať do Únie aj v colnom režime tranzit. Keďže prísne pravidlá monitorovania dovozu plynu, ako je predchádzajúce povolenie, sa nevzťahujú na plyn prechádzajúci cez Úniu alebo uskladnený v rámci colného uskladňovania v colnom režime tranzit, je vhodné stanoviť osobitné záruky vo forme režimu monitorovania tranzitu, ktorý colným orgánom umožní účinne monitorovať toky plynu v colnom režime tranzit, aby sa zabezpečilo, že zemný plyn, ktorý prechádza cez Úniu v tomto režime, nebude v konečnom dôsledku prepustený do voľného obehu v Únii. V prípade, že prevádzkovatelia z tretích krajín uskladňujú plyn v colnom režime tranzit, v rámci dočasného uskladnenia alebo colného uskladňovania podľa Colného kódexu Únie, členské štáty by mali mať zavedené vhodné mechanizmy monitorovania a presadzovania s cieľom zabezpečiť, aby využívanie domáceho uskladnenia tretími krajinami nepredstavovalo riziko pre národnú alebo regionálnu bezpečnosť dodávok a plnenie povinností týkajúcich sa uskladnenia, a mali by Komisií poskytovať relevantné informácie.*

(29) *V súlade so zásadou lojálnej spolupráce by povolujúce orgány, colné orgány, regulačné orgány, príslušné orgány, Agentúra pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER) a Komisia mali pri vykonávaní ustanovení tohto nariadenia spolupracovať a vymieňať si relevantné informácie, najmä pokiaľ ide o posudzovanie výnimiek umožňujúcich dovoz ruského zemného plynu po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia. Colné orgány, regulačné orgány, príslušné orgány a agentúra ACER by mali mať zavedené potrebné nástroje a databázy, aby sa v prípade potreby zabezpečila výmena relevantných informácií medzi vnútroštátnymi orgánmi a orgánmi v rôznych členských štátoch. Agentúra ACER by mala svojou odbornosťou prispievať k procesu monitorovania vykonávania. Na uľahčenie vytvorenia potrebných interoperabilných spoločných informačných systémov môžu Komisia a členské štáty preskúmať možnosti využitia rozpočtu v rámci Fondu pre vnútornú bezpečnosť (ISF). Colné orgány by mali regulačným orgánom, príslušným orgánom a Komisii každý mesiac poskytovať aktuálne informácie o kľúčových prvkoch vývoja dovozu ruského plynu (napríklad o množstvách dovezených na základe dlhodobých alebo krátkodobých zmlúv o dodávkach, vstupných bodoch alebo zmluvných partneroch). Komisia by mala v relevantných prípadoch zahrnúť tieto informácie do správy o vykonávaní tohto nariadenia. V uvedenej správe by takisto mala posúdiť účinnosť výmeny informácií a spolupráce medzi relevantnými orgánmi a vo vhodných prípadoch by mala stanoviť odporúčania na ich zlepšenie.*

- (30) Zo skúseností s *postupným ukončovaním* dodávok *ruského* plynu cez Ukrajinu vyplýva, že dobrá príprava a koordinácia v duchu solidarity môže účinne zabrániť narušeniam trhu alebo problémom s bezpečnosťou dodávok, ktoré by mohla priniesť zmena dodávateľov plynu. V záujme koordinovanej prípravy na úplné *postupné ukončenie* dovozu ruského plynu a s cieľom poskytnúť trhu dostatočný čas na to, aby sa pripravil na s tým súvisiace zmeny bez ohrozenia bezpečnosti dodávok plynu alebo významného vplyvu na ceny energie, by členské štáty mali do 1. marca 2026 vypracovať a predložiť národné plány diverzifikácie. Tieto plány *by mali podliehať pravidlám služobného tajomstva a nemali by sa zverejniť bez súhlasu príslušného členského štátu*. Mali by sa *v nich* opisovať plánované opatrenia na vnútroštátnej alebo regionálnej úrovni na zníženie dopytu, podporu výroby energie z obnoviteľných zdrojov a zabezpečenie alternatívnych dodávok, ako aj možné technické, *zmluvné* alebo regulačné prekážky, ktoré môžu skomplikovať proces diverzifikácie. Keďže proces diverzifikácie si môže vyžadovať koordináciu opatrení na vnútroštátnej a regionálnej úrovni alebo na úrovni Únie, Komisia by mala posúdiť národné plány diverzifikácie s možnosťou vydať odporúčania, v ktorých v prípade potreby navrhne plány upraviť.

- (31) Vo Vyhlásení z Versailles sa hlavy **štátov alebo predsedovia vlád** zaviazali nielen postupne ukončiť dodávky zemného plynu z **Ruskej federácie**, ale aj iné dodávky energie, **najmä** dodávky ropy. **Ruská federácia uplatňuje podobné praktiky ako v oblasti plynu, kde Rusko v minulosti používalo plyn ako prostriedok nátlaku a manipulácie, aj pri obchodovaní s Úniou s ropou. Dôkazom toho sú napríklad prerušenia dodávok ropy v minulosti. Existujúce vzťahy s Ruskou federáciou v oblasti dodávok ropy vytvárajú závislosti a riziká pre bezpečnosť v Únii. S cieľom zabrániť Rusku využívať dovoz ropy do Únie ako nástroj nátlaku je preto nevyhnutné pripraviť aj včasné postupné ukončenie dovozu ropy z Ruskej federácie.** Hoci reštriktívne opatrenia na zabezpečenie **postupného ukončenia** dovozu ropy z **Ruskej federácie** sa už zaviedli ■ a dovoz ropy sa výrazne znížil, na pokračovanie v **ukončovaní** dovozu ruskej ropy môžu byť potrebné osobitné prípravné kroky a koordinácia so susednými štátmi. ■

- (32) *Členské štáty by preto mali vypracovať aj národné plány diverzifikácie ropy a ropných výrobkov, ktoré by mali zahŕňať zavedené a plánované opatrenia na vnútroštátnej úrovni na zabezpečenie transparentnosti a vysledovateľnosti dovozu ropy z Ruskej federácie. Komisia by mala k týmto plánom poskytnúť odporúčania. Tieto plány by mali podliehať pravidlám služobného tajomstva a nemali by sa zverejniť bez súhlasu príslušného členského štátu. Komisia by mala súbežne nad'alej riešiť problém obchádzania sankcií EÚ týkajúcich sa ropy využívaním tzv. tieňových flotíl, a to najmä vykonávaním opatrení stanovených v jej oznámení s názvom Plán na ukončenie dovozu energie z Ruska zo 6. mája 2025.*

(33) Zo skúseností z plynovej krízy v rokoch 2022 a 2023 ■ vyplynulo, že **pre monitorovanie** dodávok plynu v Únii majú zásadný význam úplné informácie o situácii v oblasti dodávok a možných závislostiach od dodávok. Dovozcovia ruského plynu, ktorí využívajú výnimky **stanovené** v tomto nariadení, by preto mali Komisii predložiť všetky informácie ■ potrebné na účinné vyhodnotenie možných rizík pre obchod s plynom. Medzi tieto informácie by mali patriť kľúčové parametre, či dokonca ■ **úplné** znenia častí príslušných zmlúv o dodávkach plynu s výnimkou informácií o cene, ak je **to** potrebné na pochopenie kontextu určitých doložiek alebo odkazov na iné ustanovenia zmluvy. Pri monitorovaní dodávok plynu v Únii by Komisia mala prihliadať aj na informácie o dovoze od colných orgánov, ako aj na informácie uvedené v národných plánoch diverzifikácie. Komisia by mala pravidelne informovať koordinačnú skupinu pre plyn zriadenú nariadením (EÚ) 2017/1938 o procese postupného ukončenia dovozu na úrovni Únie a predkladať výročnú správu o postupnom ukončovaní dovozu ruského plynu, ku ktorej môže pripojiť osobitné odporúčania a kroky Únie na urýchlenie procesu postupného ukončenia dovozu.

- (34) Členské štáty a Únia by mali **pri** vykonávaní tohto nariadenia **ú**zko spolupracovať, a to aj v **súvislosti s možnými** postupmi **urovnávania sporov**. **V nariadeniach Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1219/2012⁷ a (EÚ) č. 912/2014⁸ sa v príslušných prípadoch stanovujú d'alsie podrobnosti o spolupráci a rozdelení** finančnej zodpovednosti **medzi členskými štátmi a Úniou**, pokiaľ ide o možné prípady urovnávania sporov medzi investorom a štátom **súvisiace s týmto** nariadením.
- (35) **Vzhľadom na nedávnu prax Ruskej federácie jednostranne meniť dohodnuté súdne a rozhodcovské konania a brániť im, nemôžu dotknuté osoby ani Únia a členské štáty niesť zodpovednosť za žiadne rozsudky, rozhodcovské rozsudky alebo iné súdne rozhodnutia prijaté v rámci nezákonných postupov, proti ktorým nie sú v rámci príslušnej jurisdikcie účinne prístupné žiadne opravné prostriedky.**

⁷ **Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1219/2012 z 12. decembra 2012, ktorým sa ustanovujú prechodné opatrenia pre bilaterálne investičné dohody medzi členskými štátmi a tretími krajinami (Ú. v. EÚ L 351, 20.12.2012, s. 40, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1219/oj>).**

⁸ **Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 912/2014 z 23. júla 2014, ktorým sa stanovuje rámec na riešenie finančnej zodpovednosti spojenej so súdmi na urovnávanie sporov medzi investorom a štátom zriadenými na základe medzinárodných dohôd, ktorých zmluvnou stranou je Európska únia (Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014, s. 121, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/912/oj>).**

- (36) Únia vytvorila pevný právny rámec na zaistenie bezpečnosti dodávok plynu za každých okolností a na koordinované riešenie prípadných kríz dodávok vrátane povinností členských štátov zabezpečiť účinnú a operačnú solidaritu so susedmi, ktorí potrebujú plyn. Komisia by mala nepretržite monitorovať vývoj trhových rizík pre dodávky plynu vyplývajúcich z obchodu s plynom s **Ruskou federáciou** na úrovni Únie, regionálnej úrovni a na úrovni členských štátov. V prípade náhlych a významných zmien, ktoré závažným spôsobom ohrozujú bezpečnosť dodávok v jednom alebo vo viacerých členských štátoch, a **po vyhlásení stavu núdze v súlade s článkom 11 alebo 12 nariadenia (EÚ) 2017/1938** je vhodné splnomocniť Komisiu, aby prijala potrebné núdzové opatrenia **prijatím rozhodnutia o zákaze dovozu zemného plynu alebo LNG stanovenom v tomto nariadení v jednom alebo viacerých členských štátoch. Komisia by v takejto situácii mala mať takisto možnosť pozastaviť povinnosť predložiť dôkaz o krajine produkcie pred vstupom na colné územie Únie s cieľom umožniť dodatočný dovoz v krátkom čase. Takéto rozhodnutie o pozastavení prijaté Komisiou by malo byť časovo obmedzené, pozastavenie by nemalo trvať viac ako štyri týždne a malo by sa obnoviť len vtedy, ak stále platia podmienky pre stav núdze podľa článku 11 nariadenia (EÚ) 2017/1938.** Vo vykonávacom rozhodnutí Komisie **by sa mali** uložiť určité dodatočné podmienky, ktorými sa zaistí, že každé **takéto** pozastavenie sa obmedzí len na riešenie daného ohrozenia. Komisia by mala **informovať koordinačnú skupinu pre plyn a predložiť Európskemu parlamentu a Rade správu, v ktorej odôvodní pozastavenie a akékoľvek jeho predĺženie, a mala by** pozorne monitorovať uplatňovanie každého takéhoto dočasného **pozastavenia**.

- (37) *S cieľom zabrániť taktizovaniu pri ukladaní sankcií a zabezpečiť jednotné uplatňovanie tohto nariadenia by členské štáty mali stanoviť harmonizované pravidlá týkajúce sa sankcií za porušenie tohto nariadenia. Keďže porušenia tohto nariadenia by mohli predstavovať porušenia aj iných právnych predpisov Únie úzko súvisiacich so zákazmi a povinnosťami stanovenými v tomto nariadení, ako sú colné predpisy, reštriktívne opatrenia alebo nariadenie (EÚ) 2017/1938, uloženie sankcií by nemalo viesť k porušeniu zásady ne bis in idem v súlade s Chartou základných práv a judikatúrou týkajúcou sa tohto práva v zmysle výkladu Súdneho dvora. Týmto nariadením nie je dotknuté ukládanie trestnoprávných sankcií podľa vnútroštátneho práva.*
- (38) Opatreniami **zavedenými týmto nariadením** sa v plnej miere zohľadňuje zásada energetickej solidarity. Miera expozície jednotlivých členských štátov voči dovozu ruského plynu sa líši a mnohé členské štáty už prijali opatrenia na postupné ukončenie dovozu ruského plynu. **Týmto nariadením sa zabezpečí celoúnijný harmonizovaný prístup k postupnému ukončeniu** dovozu ruského plynu pri zachovaní solidarity medzi členskými štátmi.

- (39) Keďže ciele tohto nariadenia týkajúce sa monitorovania možných závislostí od dovozu plynu nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov koordinovaným spôsobom a bez rizika fragmentácie trhu, ale možno ich lepšie a efektívnejšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie uvedeného cieľa.

- (40) Vzhľadom na to, že je dôležité, aby Únia bezodkladne prestala byť hospodársky závislá od dovozu plynu z Ruskej federácie, toto nariadenie by malo nadobudnúť účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*. **Účastníci trhu mali po Vyhlásení z Versailles z marca 2022 a po prijatí návrhu tohto nariadenia 17. júna 2025 značný čas na adaptáciu svojho portfólia dodávok. Napriek tomu sa však zdá vhodné stanoviť prechodné obdobie s cieľom umožniť dodávateľom plynu, ktorí ešte neadaptovali svoje stratégie dodávok, prijať potrebné opatrenia na dosiahnutie súladu s týmto nariadením. Zákaz dovozu plynu z Ruskej federácie by sa preto mal uplatňovať od ... [6 týždňov po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia]. S cieľom umožniť dovozcom s existujúcimi zmluvami o dodávkach a dovozcom uzatvárajúcim nové zmluvy získať potrebné predchádzajúce povolenia včas a bez prerušenia plánovaného dovozu plynu by sa rôzne postupy udeľovania povolení stanovené v tomto nariadení mali uplatňovať už pred tým, ako sa začne uplatňovať zákaz dovozu plynu z Ruskej federácie,**

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Predmet úpravy

Týmto nariadením sa stanovuje rámec na účinné **odstránenie zostávajúceho** vystavenia Únie významným rizikám pre obchod a bezpečnosť **dobavok** vyplývajúcim z obchodu s plynom s Ruskou federáciou a na **prípravu účinného a včasného postupného ukončenia dovozu ropy z Ruskej federácie** stanovením:

- a) postupného zákazu dovozu zemného plynu z Ruskej federácie;
- b) pravidiel účinného vykonávania a monitorovania tohto zákazu, ako aj **postupného ukončenia** dovozu ropy z **Ruskej federácie**;
- c) ustanovení na lepšie posúdenie bezpečnosti dobavok energie v Únii.

Článok 2 Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „zemný plyn“ je **plyn** uvedený pod číselnými znakmi kombinovanej nomenklatúry (KN) 2711 11 00 a 2711 21 00;
2. „LNG“ je skvapalnený zemný plyn uvedený pod číselným znakom KN 2711 11 00;
3. „zemný plyn v plynnom stave“ je zemný plyn uvedený pod číselným znakom KN 2711 21 00;
4. **„zmesi“ sú zmesi objemov LNG z rôznych krajín pôvodu;**
5. „dlhodobá zmluva o dodávkach“ je zmluva o dodávkach zemného plynu s výnimkou derivátu na zemný plyn, ktorej platnosť presahuje jeden rok;
6. „krátkodobá zmluva o dodávkach“ je zmluva o dodávkach zemného plynu s výnimkou derivátu na zemný plyn, ktorej platnosť nepresahuje jeden rok;

7. „vnútrozemská krajina“ je krajina, ktorá je úplne obklopená pevninou a **nemá** priamy prístup k moru;
8. **„dovoz“ je prepustenie tovaru do voľného obehu, ako sa uvádza v článku 201 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013⁹;**
9. „dovozca“ je **fyzická alebo právnická osoba, ktorá je deklarantom v príslušnom colnom vyhlásení v zmysle vymedzenia v článku 5 bode 15 nariadenia (EÚ) č. 952/2013, alebo iná fyzická alebo právnická osoba, vrátane prepojených podnikov, ktorá prepravuje tovar na colné územie Únie** alebo ho inak uvádza na trh Únie;
10. **„prepojený podnik“ je podnik v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 12 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ¹⁰;**

⁹ **Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013 z 9. októbra 2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie (Ú. v. EÚ L 269, 10.10.2013, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj>).**

¹⁰ **Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ z 26. júna 2013 o ročných účtovných závierkach, konsolidovaných účtovných závierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES a zrušujú smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS (Ú. v. EÚ L 182, 29.6.2013, s. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/34/oj>).**

11. „colný orgán“ je colný orgán v zmysle vymedzenia v článku 5 bodu 1 nariadenia (EÚ) č. 952/2013;
12. **„povoľujúci orgán“ je orgán, ktorý je príslušný preskúmať žiadosti o povolenie podané podľa článku 5 ods. 1 a 2;**
13. „príslušný orgán“ je príslušný orgán v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 7 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1938¹¹;
14. „regulačný orgán“ je regulačný orgán určený **podľa** článku 76 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1788¹²;
15. „kontrola“ je kontrola v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 55 smernice (EÚ) 2024/1788;

¹¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1938 z 25. októbra 2017 o opatreniach na zaistenie bezpečnosti dodávok plynu a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 994/2010 (Ú. v. EÚ L 280, 28.10.2017, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1938/oj>).

¹² **Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1788 z 13. júna 2024 o spoločných pravidlách pre vnútorné trhy s obnoviteľným plynom, so zemným plynom a s vodíkom, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2023/1791 a zrušuje smernica 2009/73/ES (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L, 2024/1788, 15.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1788/oj>).**

16. „prepojovací bod“ je prepojovací bod v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 63 smernice (EÚ) 2024/1788;
17. **„prepojenie“ je prepojenie v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 39 smernice (EÚ) 2024/1788;**
18. „vstupný bod“ je vstupný bod v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 61 smernice (EÚ) 2024/1788;
19. **„miesto dodávky“ je fyzické alebo virtuálne miesto uvedené v zmluve o dodávkach plynu, na ktorom má predávajúci dodať zemný plyn a kupujúci ho prijať;**

20. „zmluvné množstvá“ sú množstvá zemného plynu, ktoré je kupujúci ■ povinný kúpiť a predávajúci ■ je povinný poskytnúť, uvedené v *pôvodnej* zmluve o dodávkach, ale s výnimkou objemov vyplývajúcich zo *zmluvných ustanovení, v ktorých sa stanovujú kvantitatívne zmeny základných množstiev, ako sú zaokrúhlené množstvá, čiastkové množstvá, vyššie množstvá* alebo iné objemové úpravy podľa podmienok zmluvy s výnimkou *zaplatených dorovnávacích množstiev uhradených pred 17. júnom 2025*;
21. „zaokrúhlené množstvá“ sú objemy zemného plynu pridané k ročnému zmluvnému množstvu v danom roku s cieľom zabezpečiť, aby sa posledný náklad zaokrúhlil na celý náklad;
22. „čiastkové množstvá“ sú objemy zemného plynu prenesené do nasledujúcich zmluvných rokov, ak je množstvo dodané počas daného roka väčšie alebo menšie ako upravené ročné zmluvné množstvo po úpravách; tieto objemy môžu byť kladné aj záporné;

23. *„vyššie množstvá“ sú objemy zemného plynu, ktoré sa môžu pridať k ročnému zmluvnému množstvu na základe zmlúv o dodávkach podľa uváženia zmluvnej strany;*
24. *„zaplatené dorovnávacie množstvá“ sú objemy zemného plynu, ktorých dodávku je kupujúci oprávnený alebo povinný prevziať a zaplatiť v nasledujúcich obdobiach v súlade s minimálnymi požiadavkami typu „zober alebo zaplat“ a s cieľom kompenzovať akýkoľvek výpadok množstiev, ktoré boli zazmluvnené, no neboli prevzaté v predchádzajúcich obdobiach, ako sa stanovuje v dlhodobej zmluve o dodávkach;*
25. *„plán dodávok“ je harmonogram alebo plán dohodnutý medzi zmluvnými stranami zmluvy o dodávkach plynu, v ktorom sa špecifikujú množstvá plynu, ktoré má predávajúci ■ dodať a kupujúci ■ prijať v stanovených časových intervaloch vrátane načasovania, miesta a podmienok dodávky, ako sa uvádza v zmluve o dodávkach alebo v akýchkoľvek súvisiacich prevádzkových postupoch;*

26. „nominácia“ je nominácia v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 8 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1789¹³;
27. „ropa“ je surová ropa, **kondenzáty** zemného plynu, rafinárske medziprodukty, aditíva a oxygenáty a iné uhľovodíky a ropné produkty, na ktoré sa vzťahujú číselné znaky KN 2709 a 2710;
28. **„krajina produkcie“ je krajina, v ktorej sa zemný plyn ťaží, bez ohľadu na to, či bol tento zemný plyn následne skvapalnený alebo spätne splyňovaný v inej krajine. Ak sa zemný plyn vyrážený v iných krajinách ako Ruská federácia skvapalňuje alebo spätne splyňuje v Ruskej federácii, za krajinu produkcie sa považuje Ruská federácia.**

¹³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1789 z 13. júna 2024 o vnútornom trhu s obnoviteľným plynom, zemným plynom a vodíkom, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1227/2011, (EÚ) 2017/1938, (EÚ) 2019/942 a (EÚ) 2022/869 a rozhodnutie (EÚ) 2017/684 a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 715/2009 (Ú. v. EÚ L, 2024/1789, 15.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1789/oj>).

KAPITOLA II

POSTUPNÝ **ZÁKAZ** DOVOZU ZEMNÉHO PLYNU Z RUSKEJ FEDERÁCIE

Článok 3

Zákaz dovozu zemného plynu z Ruskej federácie

1. Zakazuje sa dovoz zemného plynu v plynnom stave, ktorý pochádza alebo sa priamo alebo nepriamo vyváža z Ruskej federácie, prostredníctvom plynovodov, ■ pokiaľ sa neuplatňuje jedna z výnimiek *stanovených* v článku 4.
2. Zakazuje sa dovoz LNG, ktorý pochádza alebo sa priamo alebo nepriamo vyváža z **Ruskej federácie, alebo ktorý sa získava zo zemného plynu v plynnom stave vyt'áženého** v Ruskej federácii, ■ pokiaľ sa neuplatňuje jedna z *výnimiek stanovených* v článku 4. ***Tento zákaz sa vzťahuje aj na LNG, ktorý pochádza alebo sa priamo alebo nepriamo vyváža z Ruskej federácie a ktorý je obsiahnutý v zmesiach.***

Článok 4

Prechodné obdobie pre existujúce zmluvy o dodávkach

1. ***Zákaz podľa článku 3 ods. 1 sa uplatňuje od 17. júna 2026 a zákaz podľa článku 3 ods. 2 sa uplatňuje od 25. apríla 2026, ak povolujúcim orgánom možno preukázať, že dovoz zemného plynu uvedený v článku 3 sa uskutočňuje na základe krátkodobej zmluvy o dodávkach uzavretej pred 17. júnom 2025 a následne nezmenenej dodatkom, pokiaľ sa na dodatok nevzťahuje odsek 4.***

■

2. ***Článok 3 ods. 2 sa uplatňuje od 1. januára 2027, ak povolujúcim orgánom možno preukázať, že dovoz zemného plynu uvedený v článku 3 sa uskutočňuje na základe dlhodobej zmluvy o dodávkach uzavretej pred 17. júnom 2025 a následne nezmenenej dodatkom, pokiaľ sa na dodatok nevzťahuje odsek 4.***

3. *Zákaz podľa článku 3 ods. 1 sa uplatňuje od 30. septembra 2027, ak povoľujúcim orgánom možno preukázať, že dovoz zemného plynu uvedený v článku 3 sa uskutočňuje na základe dlhodobej zmluvy o dodávkach uzavretej pred 17. júnom 2025 a následne nezmenenej dodatkom, pokiaľ sa na dodatok nevzťahuje odsek 4.*

Ak Komisia zistí, že hrozí, že by sa nemusel dosiahnuť cieľ naplnenia podzemných zásobníkov členského štátu na rok 2027 podľa článku 6a nariadenia (EÚ) 2017/1938, s prihliadnutím na okolnosti rizika nesplnenia tohto cieľa potvrdí toto riziko prostredníctvom vykonávacieho rozhodnutia najneskôr do 15. septembra 2027.

Ak sa prijme vykonávacie rozhodnutie podľa pododseku 2, zákaz podľa článku 3 ods. 1 sa na existujúce zmluvy v danom členskom štáte uplatňuje až od 1. novembra 2027. Komisia bezodkladne informuje koordinačnú skupinu pre plyn, Európsky parlament a Radu.

4. *Výnimky ustanovené v odsekoch 1, 3 a 5 sa uplatňujú aj na existujúce zmluvy o dodávkach a ich dodatky týkajúce sa:*
- a) *zníženia zmluvných množstiev;*
 - b) *zníženia cien a poplatkov;*
 - c) *úpravy doložiek o dôvernosti;*
 - d) *úpravy prevádzkových postupov, ako sú komunikačné postupy;*
 - e) *zmien adries zmluvných strán;*
 - f) *prevodov zmluvných záväzkov medzi prepojenými podnikmi;*
 - g) *zmien požadovaných na základe súdnych alebo rozhodcovských konaní alebo*
 - h) *v prípade vnútrozemských krajín, zmien medzi vnútroštátnymi miestami dodávky.*

5. ***Zákaz podľa článku 3 sa uplatňuje od 30. septembra 2027 alebo, ak Komisia prijala vykonávacie rozhodnutie v súlade s odsekom 3 pododsekom 2, od 1. novembra 2027, ak možno povolaťujúcim orgánom preukázať:***

- a) ***že dovoz zemného plynu uvedený v článku 3 sa uskutočňuje na základe krátkodobej zmluvy o dodávkach s dodávkou do ■ vnútrozemskej krajiny, ktorá je potrebná na splnenie dlhodobej zmluvy o dodávkach podľa písmena b), a***
- b) ***že existuje dlhodobá zmluva o dodávkach do vnútrozemskej krajiny na dovoz zemného plynu v plynnom stave prostredníctvom plynovodov:***
 - i) ***ktorá bola uzavretá pred 17. júnom 2025 a následne nezmenená dodatkom, pokiaľ sa na dodatok nevzťahuje odsek 4;***

ii) *ktorá sa týka dodávok plynu, ktoré pochádzajú alebo sa priamo či nepriamo vyvážajú z Ruskej federácie, a*

iii) *v prípade ktorej už nie je možné uskutočniť dodávku na pôvodnom mieste dodávky na hranici EÚ s tret'ou krajinou.*

6. *Povoľujúce orgány alebo colné orgány, ak tieto orgány nie sú totožné, poskytnú Komisii relevantné informácie, ktoré jej umožnia monitorovať, či sú naďalej splnené osobitné podmienky opísané v odsekoch 1, 3, 4 a 5. Komisia pritom monitoruje najmä to, či sa toto ustanovenie nepoužíva na obchádzanie predpisov.*

7. Množstvá dovozu uskutočneného v súlade s odsekmi 1, 2 a 3 nesmú presiahnuť zmluvné množstvá.

KAPITOLA III
***POVOLENIE, PREDKLADANIE A VÝMENA RELEVANTNÝCH
INFORMÁCIÍ***

Článok 5

Povolenie a predkladanie relevantných informácií

- 1.** *Ak sa pre dovoz zemného plynu, ktorý pochádza alebo sa priamo alebo nepriamo vyváža z Ruskej federácie, požaduje výnimka podľa článku 4, tento dovoz podlieha predchádzajúcemu povoleniu. Povoľujúcim orgánom sa poskytnú všetky informácie potrebné na posúdenie toho, či sú splnené podmienky stanovené v článku 4.*

2. **Uvedené** informácie ■ zahŕňajú aspoň ■ :

- a) dátum uzavretia zmluvy o dodávkach plynu;
- b) trvanie zmluvy o dodávkach plynu;
- c) zmluvné ■ množstvá vrátane všetkých práv na flexibilitu smerom nahor alebo nadol;
- d) totožnosť zmluvných strán zmluvy o dodávkach plynu vrátane čísla registrácie a identifikácie hospodárskych subjektov (EORI) v prípade zmluvných strán registrovaných v EÚ;

■

- e) *v prípade zmesi LNG, dokumentáciu, ktorou sa preukazujú príslušné množstvá ruského a neruského plynu v zmesi a stanovuje sa proces zmiešavania;*
- f) v prípade dovozu LNG, *miesto skvapalnenia a prístav prvej nakládky;*

- g) miesta dodávky vrátane možnej flexibility týkajúcej sa miesta dodávky *a*
- h) všetky *dodatky k* zmluve o dodávkach plynu s uvedením ich obsahu a dátumu s výnimkou *dodatkov*, ktoré sa týkajú výlučne ceny plynu.

Ak sa žiada o výnimku podľa článku 4 a cena plynu bola zmenená 17. júna 2025 alebo neskôr, poskytnú sa informácie o dodatku o zmene ceny.

Požadované informácie sa predkladajú povoľujúcemu orgánu najneskôr jeden mesiac pred vstupom na colné územie. Rovnaká lehota sa uplatňuje na zmesi obsahujúce plyn, ktorý pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie.

3. *Dovoz zemného plynu, ktorého krajina produkcie nie je Ruská federácia, podlieha predchádzajúcemu povoleniu s výnimkou prípadov, keď sa na takýto dovoz vzťahuje odsek 5. Povoľujúcim orgánom v členskom štáte, v ktorom sa má plyn prepustiť do voľného obehu, sa najneskôr 5 pracovných dní pred jeho vstupom na colné územie poskytne dôkaz potvrdzujúci krajinu produkcie tohto zemného plynu.*

4. *Predchádzajúce povolenie sa nevyžaduje, ak sa plyn dováža z krajiny produkujúcej plyn, ktorá v roku 2024 vyviezla do Únie viac ako 5 miliárd m³ zemného plynu a buď zakázala dovoz ruského plynu alebo uplatňuje iné reštriktívne opatrenia týkajúce sa ruského plynu, alebo nemá zavedenú plynárenskú infraštruktúru, ktorá by umožňovala dovoz LNG alebo potrubného plynu. Komisia najneskôr do 5 dní od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia prostredníctvom vykonávacieho rozhodnutia vypracuje zoznam takýchto krajín. Komisia monitoruje, či kritériá na uplatňovanie výnimky z predchádzajúceho povolenia zostávajú splnené, a zoznam zodpovedajúcim spôsobom a bez zbytočného odkladu aktualizuje na základe informácií poskytnutých povolujujúcimi orgánmi alebo colnými orgánmi, ak tieto orgány nie sú totožné, a orgánmi Únie podľa článku 7 ods. 2.*

Komisia môže prostredníctvom vykonávacieho rozhodnutia zrušiť výnimku z predchádzajúceho povolenia, ak povolujujúce orgány alebo colné orgány, ak tieto orgány nie sú totožné, zistia, že vývozcovia z oslobodenej krajiny v jednom alebo vo viacerých prípadoch obchádzali zákazy stanovené v článku 3, alebo ak má Komisia dôvody predpokladať, že orgány vyvážajúcich krajín nezasahujú primeraným spôsobom proti praktikám obchádzania.

Správa uvedená v článku 13 obsahuje posúdenie účinnosti postupu predchádzajúceho povolenia podľa článku 5 ods. 2.

5. ***Povoľujúce orgány*** a colné orgány, ***ak tieto orgány nie sú totožné***, alebo iné orgány zapojené do monitorovania ***uvedeného*** v článkoch 6 a 7 ■ môžu požiadať o podrobnejšie informácie, ***ak sa tieto*** informácie ***považujú*** za potrebné na posúdenie toho, či sú splnené podmienky stanovené v ***článkoch*** 3 a 4. ***Takisto môžu použiť informácie z iných zdrojov.*** ***Povoľujúce orgány*** môžu predovšetkým od dovozcov požadovať, aby ***predložili*** úplné znenie určitých ustanovení zmluvy o dodávkach plynu alebo znenie ***celej*** zmluvy o dodávkach plynu, s výnimkou informácií o cene, a to ***najmä*** ak sú určité zmluvné ustanovenia navzájom prepojené alebo ak je pre ***uvedené*** posúdenie rozhodujúca úplná znalosť formulácie zmluvných ustanovení. ***Ak*** poskytnuté ***informácie*** nie sú presvedčivé, ***colné orgány*** prepustenie tovaru do voľného obehu ***zamietnu***. ***Komisia v úzkej spolupráci s povoľujúcimi orgánmi alebo colnými orgánmi, ak tieto orgány nie sú totožné, uverejní podrobné usmernenia týkajúce sa postupu predchádzajúceho povolenia a primeraných druhov dokumentov a dôkazov, ktoré sa majú predložiť.***

6. *Povoľujúce orgány alebo v relevantných prípadoch colné orgány vo vhodných prípadoch overia predložené dôkazy s cieľom určiť krajinu produkcie vyžiadanim ďalších informácií, ktoré môžu zahŕňať dokumentáciu o dodávkach súvisiacich s počiatočnými činnosťami (upstream), ako aj iné informácie, ako napríklad verejne dostupné satelitné sledovanie nákladu LNG alebo informácie o sledovaní od Európskej námornej bezpečnostnej agentúry.*
7. Zemný plyn, ■ *ktorý sa má doviesť do Únie cez hranice alebo prepojenia alebo prepojovacie body medzi Úniou a Ruskou federáciou alebo Bieloruskom, alebo prostredníctvom plynovodov, ktoré spájajú Ruskú federáciu s Úniou a prechádzajú cez tretie krajiny bez toho, aby mali vstupné body medzi Ruskou federáciou a Úniou, sa považuje za priamo alebo nepriamo vyvážený z Ruskej federácie ■.*

8. *Zemný plyn, ktorý sa má doviesť do Únie cez bod Strandža 1, sa považuje za priamo alebo nepriamo vyvážený z Ruskej federácie, pokiaľ povoľujúcim orgánom nie je možné najneskôr sedem pracovných dní pred vstupom na colné územie poskytnúť jednoznačný dôkaz o tom, že krajinou produkcie zemného plynu nie je Ruská federácia.*
9. *Ak zmeny týkajúce sa plynárenskej infraštruktúry alebo obchodných modelov vedú k spojeniu Únie so sieťami prepravujúcimi významné objemy ruského plynu cez iné prepojovacie body, Komisia prostredníctvom vykonávacieho rozhodnutia Komisie tieto prepojovacie body určí. V takom prípade je lehota na predloženie jednoznačného dôkazu o krajine produkcie sedem pracovných dní.*
10. *Ak sa zemný plyn prepravuje cez EÚ z tretej krajiny do tretej krajiny v colnom režime tranzit podľa Colného kódexu Únie, a to aj na účel uskladnenia v colnom režime colné uskladňovanie, povoľujúcim orgánom a colným orgánom, ak tieto orgány nie sú totožné, sa najneskôr päť pracovných dní pred plánovaným tranzitom poskytnú informácie o:*
- a) *krajine produkcie zemného plynu, ktorý má byť v tranzite, pokiaľ takéto informácie nie sú nedostupné;*

- b) plánovaných alebo skutočných harmonogramoch nominácie s uvedením objemu, času a vstupných a výstupných bodov plynu v tranzite, v príslušných prípadoch s dennou podrobnosťou;*
- c) objemoch a miestach dodávky v zmluvách o dodávkach plynu a*
- d) v náležitých prípadoch o zmluve medzi predávajúcim alebo kupujúcim, alebo akýmkoľvek sprostredkovateľským subjektom, a príslušnými prevádzkovateľmi prepravných sietí v Únii.*

Povoľujúce orgány overujú konzistentnosť údajov a bezodkladne poskytujú prijaté informácie colným orgánom, ak tieto orgány nie sú totožné.

- 11. Ak prevádzkovatelia uskladňujú ruský plyn na území Únie v colnom režime tranzit, dočasné uskladnenie alebo colné uskladňovanie podľa Colného kódexu Únie, členské štáty zavedú vhodné mechanizmy monitorovania a presadzovania práva s cieľom zabezpečiť, aby využívanie domáceho uskladnenia tretími krajinami nepredstavovalo riziko pre národnú alebo regionálnu bezpečnosť dodávok a plnenie povinností týkajúcich sa uskladnenia stanovených v článkoch 6a až 6d nariadenia (EÚ) 2017/1938, a poskytujú Komisii relevantné informácie. Komisia zahrnie informácie o možných problémoch s bezpečnosťou dodávok v súvislosti s ruským plynom v zásobníkoch Únie do svojej výročnej správy podľa článku 11 ods. 3.**

Článok 6

Účinné monitorovanie a podávanie správ

Colné orgány a v relevantných prípadoch príslušné orgány a regulačné orgány, ***Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF)***, ***Európska prokuratúra*** a Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER) zabezpečujú účinné monitorovanie ustanovení kapitoly II, a v ***prípade*** potreby plne využívajú svoje právomoci v oblasti presadzovania práva a úzko spolupracujú s ***inými*** príslušnými vnútroštátnymi orgánmi, orgánmi z iných členských štátov, ***orgánmi Únie a*** Komisiou. ***Povoľujúce orgány a v relevantných prípadoch colné orgány vo vhodných prípadoch overia predložené dôkazy s cieľom určiť krajinu produkcie vyžiadanim ďalších informácií, ktoré môžu zahŕňať dokumentáciu o dodávkach súvisiacich s počiatočnými činnosťami (upstream), ako aj iné informácie, ako napríklad verejne dostupné satelitné sledovanie nákladu LNG alebo informácie o sledovaní od Európskej námornej bezpečnostnej agentúry.***

Pri výkone svojich právomocí sa povolujúce orgány a colné orgány pri presadzovaní predpisov osobitne zameriavajú na prepojovacie body, zariadenia LNG alebo tranzitné plynovody, kde je vysoké riziko ich obchádzania, napríklad v prípade dovozu z tretích krajín, ktoré obchodujú aj s ruským plynom alebo ktoré vyvážajú plyn z výrobných zariadení, ktoré čiastočne vlastní spoločnosti z Ruskej federácie. Orgány využitím mechanizmu spolupráce medzi orgánmi podľa článku 7 tohto nariadenia v prípade potreby prispôbia svoje priority v oblasti presadzovania predpisov s cieľom riešiť možné praktiky obchádzania zistené počas vykonávania tohto nariadenia. Komisia v spolupráci s členskými štátmi monitoruje celkový objem zemného plynu dovážaného cez tretie krajiny s cieľom posúdiť potenciálne riziká obchádzania článkov 3 a 4.

Článok 7

Spolupráca a výmena informácií

- 1. Povolujúcim orgánom je colný orgán, pokiaľ členský štát na tento účel neurčí iný orgán. Ak členské štáty za povolujúci orgán určia iný ako colný orgán, informujú o tom Komisii.*

2. ***Povoľujúce*** orgány v čo najväčšej ***možnej*** miere ***spolupracujú a*** vymieňajú si získané informácie o ***dovoze*** zemného plynu ■ s regulačnými orgánmi, príslušnými orgánmi a v ***náležitých prípadoch s colnými orgánmi, ako aj s úradom OLAF, Európskou prokuratúrou, agentúrou ACER a Komisiou v súlade s ich úlohami, povinnosťami a právomocami*** s cieľom účinne posúdiť, či sú splnené podmienky stanovené v článkoch 3 a 4 tohto nariadenia. ***Vymieňajú si najmä*** informácie o ***možných praktikách*** obchádzania ***zistených počas vykonávania tohto nariadenia.***
3. ***Povoľujúce orgány alebo v náležitých prípadoch colné orgány poskytujú každý mesiac regulačným orgánom, príslušným orgánom, agentúre ACER a Komisii aktuálne informácie o kľúčových prvkoch vývoja dovozu zemného plynu, ktorý pochádza alebo sa priamo alebo nepriamo vyváža z Ruskej federácie, ako sú množstvá dovezené na základe dlhodobých alebo krátkodobých zmlúv o dodávkach, vstupné body alebo zmluvní partneri. Tieto aktuálne informácie sa vzťahujú aj na hlavné udalosti a vývoj týkajúce sa ruského plynu vstupujúceho do Únie v colnom režime tranzit, ako sa uvádza v článku 5 ods. 10.***

- 4 *Povoľujúce orgány a v náležitých prípadoch colné orgány z rôznych členských štátov si v potrebnom rozsahu vymieňajú získané informácie o dovoze zemného plynu a navzájom spolupracujú s cieľom zabezpečiť účinné presadzovanie predpisov a zabrániť ich obchádzaniu. Využívajú existujúce nástroje a databázy, ktoré umožňujú účinnú výmenu relevantných informácií medzi vnútroštátnymi orgánmi v ich členskom štáte a orgánmi v iných členských štátoch, alebo v prípade potreby takéto nástroje zavedú. Správa podľa článku 13 zahŕňa hodnotenie účinnosti výmeny informácií a spolupráce medzi relevantnými orgánmi podľa odseku 2 a 4 a článku 6 a vo vhodných prípadoch sa v nej stanovujú odporúčania na ich zlepšenie.*
5. Agentúra ACER do **1. júla 2026** a **1. júla 2027** na základe údajov získaných podľa tohto nariadenia a vlastných informácií uverejní správu, v ktorej poskytne prehľad zmlúv o dodávkach **zemného plynu, ktorý pochádza** alebo sa priamo či nepriamo **vyváža z Ruskej federácie**, a posúdi vplyv diverzifikácie na trhy s energiou. **Táto správa bude v relevantných prípadoch zahŕňať aj údaje o ruskom plyne vstupujúcom do Únie v colnom režime tranzit, ako sa uvádza v článku 5 ods. 10.**

6. Komisia a agentúra ACER si vo *vhodných prípadoch* vymieňajú relevantné informácie, ktoré majú k dispozícii, *o zmluvách o dovoze zemného plynu, ktorý pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie, s povolujúcimi orgánmi a v náležitých prípadoch* s colnými orgánmi s cieľom uľahčiť presadzovanie tohto nariadenia.
7. *Ak je to relevantné z hľadiska plnenia povinnosti podľa prvého pododseku tohto odseku, primerane sa uplatňuje nariadenie Rady (ES) č. 515/97¹⁴.*

Článok 8

Sankcie

1. *Členské štáty stanovujú účinné, primerané a odrádzajúce sankcie za nedodržanie článkov 3, 4 alebo 5 tohto nariadenia.*

¹⁴ *Nariadenie Rady (ES) č. 515/97 z 13. marca 1997 o vzájomnej pomoci medzi správnymi orgánmi členských štátov a o spolupráci medzi správnymi orgánmi členských štátov a Komisiou pri zabezpečovaní riadneho uplatňovania predpisov o colných a poľnohospodárskych záležitostiach (Ú. v. ES L 082, 22.3.1997, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1997/515/oj>).*

2. Horná hranica trestnej sadzby pre právnické osoby je najmenej:

- **3,5 % celkového celosvetového ročného obratu podniku za predchádzajúci účtovný rok alebo**
- **40 miliónov EUR, alebo**
- **300 % odhadovaného obratu z transakcií, ktorý sa vypočíta na základe príslušného objemu zemného plynu a zmluvných cien na dennom trhu TTF.**

Pokiaľ ide o fyzické osoby, horná hranica trestnej sadzby nesmie byť nižšia ako 2,5 milióna EUR.

3. *Ak sa v právnom systéme členského štátu príslušným orgánom nepriznáva právomoc nezávisle ukladať správne pokuty, tento článok sa môže uplatňovať tak, že konanie o uložení pokuty iniciuje príslušný orgán a pokutu uložia príslušné vnútroštátne súdy, pričom sa zabezpečí, aby tieto právne prostriedky nápravy boli účinné a mali rovnocenný účinok ako správne pokuty ukladané orgánmi dohľadu. Uložené pokuty musia byť v každom prípade účinné, primerané a odrádzajúce.*
4. *Členské štáty oznámia Komisii najneskôr do 2 rokov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia platné vnútroštátne predpisy, ako sa stanovuje v tomto článku, a bezodkladne jej oznámia aj všetky následné zmeny, ktoré majú vplyv na tieto ustanovenia.*

KAPITOLA IV

NÁRODNÉ PLÁNY DIVERZIFIKÁCIE

Článok 9

Národné plány diverzifikácie zemného plynu

1. **Každý** členský **štát** vypracuje plán diverzifikácie, v ktorom opíše opatrenia, míľniky a potenciálne prekážky **diverzifikácie** svojich dodávok plynu, **s cieľom** zastaviť všetok dovoz zemného plynu, ktorý pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie, v lehote na úplný zákaz **█** dovozu z **Ruskej federácie podľa článkov 3 a 4**.
2. Národný plán diverzifikácie zemného plynu musí obsahovať všetky tieto prvky:
 - a) dostupné informácie o objeme dovozu zemného plynu, ktorý pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie, na základe existujúcich zmlúv o dodávkach;

- b) zrozumiteľný opis zavedených **podporných** opatrení a plánovaných **podporných opatrení** na vnútroštátnej úrovni s cieľom nahradiť zemný plyn, ktorý pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie, vrátane očakávaných množstiev, ktorých sa postupné ukončenie dovozu týka, míľnikov a harmonogramu vykonávania, ako aj prípadných predpokladaných možností alternatívnych dodávok a dodávateľských trás. Takéto opatrenia môžu zahŕňať využívanie platformy AggregateEU podľa článku 42 nariadenia (EÚ) 2024/1789, opatrenia na podporu úsilia energetických spoločností o diverzifikáciu, spoluprácu v regionálnych skupinách, ako je skupina na vysokej úrovni pre plynárenskú konektivitu v strednej a juhovýchodnej Európe, **identifikáciu** alternatív k dovozu zemného plynu prostredníctvom elektrifikácie, **energetickú sebestačnosť**, opatrenia v oblasti energetickej efektívnosti, podporu výroby bioplynu, biometánu a čistého vodíka, zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov, opatrenia na dobrovoľné zníženie dopytu **alebo možnosti iných členských štátov na uľahčenie diverzifikácie dodávok**;
- c) identifikáciu akýchkoľvek potenciálnych technických, zmluvných alebo regulačných prekážok nahradenia zemného plynu, ktorý pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie, a možností na prekonanie týchto prekážok.

3. Svoje národné plány diverzifikácie **predložia** členské štáty Komisii do 1. marca 2026, pričom použijú vzor stanovený v prílohe I.
4. Komisia vo **vhodných prípadoch** uľahčuje vypracovanie a vykonávanie národných plánov diverzifikácie zemného plynu, a **to aj poskytovaním najlepších postupov a technickej pomoci. Komisia počas prechodného obdobia pre existujúce zmluvy o dodávkach podľa článku 4 koordinuje s členskými štátmi ich úsilie o diverzifikáciu s cieľom identifikovať alternatívne zdroje dodávok. Nové dodávky by tiež mohli kompenzovať stratené príjmy využívaním existujúcej infraštruktúry, ktorá sa predtým používala na tranzit ruského plynu.** O pokroku dosiahnutom pri vypracúvaní, prijímaní a vykonávaní týchto plánov členské štáty pravidelne informujú koordinačnú skupinu pre plyn zriadenú článkom 4 nariadenia (EÚ) 2017/1938. Komisia na základe národných plánov diverzifikácie posúdi **postupné ukončovanie dovozu plynu, ktorý pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie**, a podá o tom správu koordinačnej skupine pre plyn, ako sa uvádza v článku 11 tohto nariadenia.

Článok 10

Národné plány diverzifikácie ropy (*surová ropa a ropné výrobky*)

1. Ak členský štát **dováža** ropu, ktorá pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie, ■ vypracuje plán diverzifikácie, v ktorom opíše opatrenia, míľniky a potenciálne prekážky **diverzifikácie** svojich dodávok ropy, s **cieľom** zastaviť do **konca roka 2027** dovoz ropy, ktorá pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie.
2. Národný plán diverzifikácie ropy musí obsahovať všetky tieto prvky:
 - a) dostupné informácie o objeme priameho alebo nepriameho dovozu ropy z **Ruskej federácie** na základe existujúcich zmlúv o dodávkach;
 - b) opatrenia plánované na vnútroštátnej úrovni s cieľom nahradiť ropu, ktorá pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie, vrátane očakávaných množstiev, ktorých sa postupné ukončenie dovozu týka, míľnikov a harmonogramu vykonávania a možností alternatívnych dodávok, dodávateľských trás **a zdrojov energie, ako aj možností iných členských štátov na ul'ahčenie diverzifikácie dodávok**;

- c) *opatrenia zavedené a plánované na vnútroštátnej úrovni na zabezpečenie čo najväčšej transparentnosti a výsledovateľnosti ropy, ktorá pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie, vrátane opatrení na overenie možného preznačeného dovozu;*
 - d) *možné zakazy dovozu ropy, ktorá pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie, na vnútroštátnej úrovni;*
 - e) *potenciálne technické, zmluvné alebo regulačné prekážky nahradenia ropy, ktorá pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie, a možnosti na prekonanie týchto prekážok.*
3. *Svoje národné plány diverzifikácie oznámia členské štáty Komisii do 1. marca 2026, pričom použijú vzor ■ stanovený v prílohe II. Komisia uverejní verziu plánov, ktorá nemá dôverný charakter a ktorú dostala od členských štátov, najneskôr jeden mesiac po ich predložení.*

4. Komisia vo ***vhodných prípadoch*** uľahčuje vypracovanie a vykonávanie národných plánov diverzifikácie ropy, ***a to aj poskytovaním najlepších postupov a technickej pomoci.*** ***Komisia pomáha členským štátom v ich spolupráci pri vykonávaní národných plánov diverzifikácie. Komisia posúdi vplyv možného urýchleného ukončenia dovozu ropy na členské štáty, ktorých sa úplné ukončenie dodávok ruskej ropy dotýka najviac. Aktívne spolupracuje s priamo dotknutými a inými relevantnými členskými štátmi na riešeniach s cieľom minimalizovať možné riziká identifikované v posúdení.*** O pokroku dosiahnutom ***pri*** vypracúvaní, prijímaní a vykonávaní týchto národných plánov diverzifikácie členské štáty pravidelne informujú koordinačnú skupinu pre ropu zriadenú článkom 17 smernice Rady 2009/119/ES¹⁵.

¹⁵ Smernica Rady 2009/119/ES zo 14. septembra 2009, ktorou sa členským štátom ukladá povinnosť udržiavať minimálne zásoby ropy a/alebo ropných výrobkov (Ú. v. EÚ L 265, 9.10.2009, s. 9, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/119/oj>).

5. Ak sa v národnom pláne diverzifikácie ropy identifikuje riziko, že by sa ▮ postupné ukončenie *dovozu ropy, ktorá pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie, nemuselo dosiahnuť do konca roka 2027*, Komisia môže ▮ *dotknutému* ▮ členskému štátu *po posúdení národného plánu diverzifikácie do troch mesiacov od jeho predloženia* vydať odporúčanie, ako *postupné ukončenie* dovozu dosiahnuť včas. **Komisia uverejní odporúčania najneskôr tri mesiace po predložení plánu diverzifikácie.**
- V nadväznosti na uvedené odporúčanie členský štát do troch mesiacov aktualizuje svoj plán diverzifikácie, pričom zohľadní odporúčanie Komisie.

KAPITOLA V

MONITOROVANIE ■ BEZPEČNOSTI DODÁVOK PLYNU

Článok 11

Zmeny nariadenia (EÚ) 2017/1938

Nariadenie (EÚ) 2017/1938 sa mení takto:

1. V článku 2 sa dopĺňajú tieto body **33** a **34**:

- „33. „ustanovenie zober alebo zaplat“ je zmluvné ustanovenie, ktorým sa kupujúcemu ukladá povinnosť v rámci daného obdobia buď prevziať dodávku stanoveného minimálneho množstva plynu, alebo prípadne za toto stanovené minimálne množstvo plynu zaplatiť bez ohľadu na to, či bol plyn skutočne prijatý;
34. „ustanovenie dodaj alebo zaplat“ je zmluvné ustanovenie, ktorým sa predávajúcemu ukladá povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu v prípade nedodania plynu.“.

2. V článku 14 sa odsek 6 mení takto:

a) v prvom pododseku sa dopĺňa toto písmeno c):

- c) Komisii a **dotknutým** príslušným *orgánom* tieto informácie týkajúce sa zmlúv o dodávkach zemného plynu, ktorý pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie:
- i) informácie uvedené v článku 7 *ods. 1* nariadenia (EÚ) .../...⁺;
 - ii) informácie o množstvách, ktoré sa majú dodať a prevziať, vrátane nožnej flexibility v rámci ustanovenia zober alebo zaplať alebo ustanovenia dodaj alebo zaplať;
 - iii) plány dodávok (LNG) alebo nominácie (potrubný plyn);
 - iv) zmluvné možnosti flexibility týkajúce sa ročných zmluvných množstiev vrátane dorovnávacích množstiev;

⁺ Ú. v.: vložte do textu číslo tohto nariadenia a doplňte zodpovedajúcu poznámku pod čiarou.

- v) podmienky pozastavenia alebo ukončenia dodávok plynu vrátane ustanovení o vyššej moci;
- vi) informácie o **rozhodnom** práve pre zmluvu a zvolenom rozhodcovskom mechanizme;
- vii) kľúčové prvky iných obchodných dohôd, ktoré sú relevantné z hľadiska plnenia zmluvy o dodávkach plynu, s výnimkou informácií o cene.

* Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) .../... o postupnom ukončení dovozu zemného plynu z Ruska a príprave ukončenia dovozu ropy, zlepšení monitorovania možných energetických závislostí a o zmene nariadenia (EÚ) 2017/1938 (Ú. v. EÚ ..., ELI: ...).“

- b) dopĺňa sa tento **pododsek**:

„Informácie uvedené v písmene c) sa poskytujú **najneskôr 4 týždne po nadobudnutí účinnosti nariadenia (EÚ) .../...⁺** a pri každej zmluve sa poskytujú v rozčlenenom formáte vrátane **úplných** relevantných častí znenia, s výnimkou informácií o cene, **najmä** ak je úplná znalosť formulácie zmluvných ustanovení rozhodujúca pre **posúdenie** bezpečnosti dodávok **plynu** **alebo** ak sú určité zmluvné ustanovenia navzájom prepojené.

⁺ Ú. v. vložte do textu číslo tohto nariadenia.

Poskytovatelia služieb terminálov LNG poskytujú Komisii informácie o službách zarezervovaných zákazníkmi z Ruskej federácie a zákazníkmi kontrolovanými podnikmi z Ruskej federácie vrátane zmluvných služieb, dotknutých množstiev a trvania zmluvy.“.

3. V článku 17 sa druhý odsek nahrádza takto:

„Komisia ***nepretržite monitoruje*** vystavenie energetického systému Únie ■ dodávkam ***plynu, ktorý pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie, a to aj cez tretie krajiny, najmä*** na základe informácií, ktoré ***jej a*** príslušným orgánom boli oznámené v ***súlade*** s článkom 14 ods. 6 písm. c).

Komisia posudzuje postupné ***ukončovanie dovozu plynu, ktorý pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie, v súlade*** s nariadením (EÚ) .../...* na vnútroštátnej, regionálnej a únijnej úrovni na základe národných plánov diverzifikácie ***uvedených v*** článku 9 uvedeného nariadenia. O posúdení sa podá správa koordinačnej skupine pre plyn.

Na základe posúdenia ■ uvedeného v treťom odseku Komisia uverejní výročnú správu, v ktorej poskytne komplexný prehľad o pokroku, ktorý členské štáty dosiahli pri vykonávaní svojich národných plánov diverzifikácie.

Komisia *môže* ■ v relevantných prípadoch do *troch mesiacov od oznámenia plánov diverzifikácie vydat'* odporúčanie, v ktorom určí možné kroky a opatrenia na zaistenie bezpečnej ■ diverzifikácie *dobavok plynu* a včasného *postupného ukončenia dovozu plynu, ktorý pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie*.

Dotknuté členské štáty do troch mesiacov aktualizujú svoj plán diverzifikácie, pričom zohľadnia odporúčanie Komisie.

* Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) .../... o postupnom ukončení dovozu zemného plynu z Ruska a príprave ukončenia dovozu ropy, zlepšení monitorovania možných energetických závislostí a o zmene nariadenia (EÚ) 2017/1938 (Ú. v. EÚ ..., ELI: ...).“

KAPITOLA VI

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 12

Služobné tajomstvo

1. Na všetky dôverné informácie prijaté, vymieňané alebo odovzdávané v *súlade* s týmto nariadením sa vzťahujú podmienky služobného tajomstva stanovené v tomto článku.
2. Povinnosť služobného tajomstva sa vzťahuje na všetky osoby, ktoré pracujú alebo pracovali pre orgány zapojené do vykonávania tohto nariadenia *a na* všetky fyzické alebo právnické osoby, na ktoré relevantné orgány delegovali *svoje* právomoci, vrátane zmluvných audítorov a expertov *týchto* orgánov.

3. Informácie, na ktoré sa vzťahuje služobné tajomstvo, sa nesmú poskytnúť žiadnej inej osobe ani orgánu s výnimkou poskytnutia na základe ustanovení práva Únie alebo vnútroštátneho práva.
4. Všetky informácie vymieňané medzi relevantnými orgánmi **alebo členskými štátmi** podľa tohto nariadenia, ktoré sa týkajú obchodných alebo prevádzkových **podmienok alebo** iných ekonomických či personálnych záležitostí, sa považujú za dôverné a vzťahujú sa na ne požiadavky služobného tajomstva s výnimkou prípadov, keď **relevantný** orgán v čase oznámenia uvedie, že takáto informácia môže byť zverejnená, **ak sa to vyžaduje na základe práva Únie alebo vnútroštátneho práva**, alebo keď je takéto zverejnenie potrebné na účely súdneho konania.

Článok 13

Monitorovanie

Komisia nepretržite monitoruje vývoj trhu Únie s energiou, **najmä** pokiaľ ide o potenciálne závislosti v súvislosti s dodávkami plynu alebo iné **riziká v oblasti** bezpečnosti dodávok **energie** v súvislosti s dovozom energie z Ruskej federácie. Komisia do ... **[dva roky po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia]** predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o vykonávaní tohto nariadenia.

V prípade náhlych a významných zmien, ktoré závažným spôsobom ohrozujú bezpečnosť dodávok energie v jednom alebo vo viacerých členských štátoch, a po vyhlásení stavu núdze v súlade s článkom 11 alebo 12 nariadenia (EÚ) 2017/1938 môže Komisia v jednom alebo vo viacerých členských štátoch dočasne pozastaviť uplatňovanie celej kapitoly II tohto nariadenia alebo jej časti. Komisia môže v takejto situácii pozastaviť aj uplatňovanie požiadavky predchádzajúceho povolenia podľa článku 5 ods. 2. V rozhodnutí Komisie sa uvedú určité podmienky, najmä s cieľom zabezpečiť, aby bolo každé pozastavenie prísne obmedzené na riešenie hrozby. Pozastavenie je obmedzené na obdobie, ktoré je nevyhnutne potrebné na preklopenie času, dokým nebudú k dispozícii dostatočné dodávky z iných krajín ako Ruská federácia na uspokojenie dopytu Únie. Pozastavenie nebude trvať viac ako štyri týždne a obnoví sa len vtedy, ak stále platia podmienky pre stav núdze podľa článku 11 nariadenia (EÚ) 2017/1938. Počas dočasného pozastavenia podľa tohto odseku sa povoľujú len krátkodobé zmluvy o dodávkach. Komisia o každom pozastavení informuje členské štáty a koordinačnú skupinu pre plyn a predloží Európskemu parlamentu a Rade správu, v ktorej toto pozastavenie a každé predĺženie odôvodní. Ak ju na to Parlament vyzve, Komisia predloží správu Parlamentu.

Článok 14

Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Článok 3 sa uplatňuje od ... [6 týždňov po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia], pokiaľ nie je v článku 4 stanovené inak.

Článok 5 sa uplatňuje od ... [6 týždňov mínus jeden mesiac po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia].

Týmto nariadením nie je dotknuté uplatňovanie zákazu týkajúceho sa LNG stanoveného v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 833/2014¹⁶, ktorý sa uplatňuje a dodržiava bez ohľadu na ustanovenia tohto nariadenia.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V ...

Za Európsky parlament

predseda/predsedníčka

Za Radu

predseda/predsedníčka

¹⁶ *Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 833/2014 z 31. júla 2014 o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na konanie Ruska, ktorým destabilizuje situáciu na Ukrajine (Ú. v. EÚ L 229, 31.7.2014, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/833/oj>).*

PRÍLOHA I

Vzor národných plánov diverzifikácie zemného plynu

Tento vzor je určený pre vnútroštátne orgány, ktoré vypracúvajú národný plán diverzifikácie stanovený v článku 9. Musí obsahovať tieto prvky:

Všeobecné informácie

Názov orgánu zodpovedného za vypracovanie plánu	
Opis plynárenskej siete. Musí obsahovať opis: i) dopytu po plyne; ii) štruktúry dodávok vzhľadom na závislosť od ruských dodávok.	

Hlavné informácie o dovoze plynu, ktorý pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie do členského štátu

<p>Odkaz na jednotlivé zmluvy, ktoré dovozcovia oznámili príslušným orgánom a Komisii</p>	
<p><i>V náležitých prípadoch</i> služby terminálov LNG rezervované spoločnosťami <i>alebo prepojenými podnikmi</i> z Ruskej federácie</p>	
<p>Celkové zmluvné množstvá █ plynu, <i>ktorý pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie,</i> na dodávku v členskom štáte</p> <p>Uved'te aj zmluvné možnosti flexibility a miesto dodania (prepojovací bod, miesto dovozu, terminál LNG atď.).</p>	

Opis opatrení na nahradenie zemného plynu, ktorý pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie

3.1. Opis musí obsahovať tieto prvky:

Možnosti diverzifikácie: i) alternatívne dodávky ii) alternatívne dodávateľské trasy iii) agregácia dopytu	
Opis opatrenia a jeho cieľov vrátane očakávaných množstiev, ktorých sa postupné ukončenie dovozu týka, a priebežných krokov v prípade viacfázového opatrenia	
Harmonogram vykonávania	
Vplyv opatrení na energetický systém, a to aj na modely toku, kapacity infraštruktúry, tarify atď.	
Vplyv na susedné členské štáty	

Technické, *zmluvné* alebo regulačné prekážky nahradenia plynu, ktorý pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie

Technické, <i>zmluvné alebo</i> ■ regulačné prekážky	
Možnosti na prekonanie prekážok a harmonogram	
Kategória	Nahradenie objemov, ktorých sa týka postupné ukončenie dovozu ¹⁷
Požadované informácie	Opis zavedených a plánovaných opatrení na vnútroštátnej úrovni s cieľom nahradiť zostávajúce objemy zemného plynu, ktorý pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie: i) očakávané množstvá, ktorých sa týka postupné ukončenie dovozu v rámci každého opatrenia; ii) harmonogram vykonávania (začiatok – koniec); iii) možnosti alternatívnych dodávok a dodávateľských trás
Potrubný plyn	
LNG	

¹⁷ Takéto opatrenia môžu zahŕňať využívanie platformy AggregateEU podľa článku 42 nariadenia (EÚ) 2024/1789, ■ opatrenia na podporu úsilia energetických spoločností o diverzifikáciu, spoluprácu v regionálnych skupinách, ako je skupina na vysokej úrovni pre energetickú konektivitu v strednej a juhovýchodnej Európe, identifikáciu alternatív k dovozu zemného plynu prostredníctvom elektrifikácie, opatrenia v oblasti energetickej efektívnosti, podporu výroby bioplynu, biometánu a čistého vodíka, zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov alebo opatrenia na dobrovoľné zníženie dopytu.

PRÍLOHA II

Vzor národných plánov diverzifikácie ropy

Tento vzor je určený pre vnútroštátne orgány, ktoré vypracúvajú podrobný národný plán diverzifikácie stanovený v článku 10. Musí obsahovať tieto prvky:

Všeobecné informácie

Názov orgánu zodpovedného za vypracovanie plánu	
Opis ropovodnej siete. Musí obsahovať opis: i) dopytu po rope; ii) štruktúry dodávok vzhľadom na závislosť od ruských dodávok.	

Hlavné informácie o dovoze ropy (*surová ropa a ropné výrobky*), ktorá pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie, do členského štátu

<p>Celkové zmluvné množstvá ruskej ropy určené na dodávku v členskom štáte</p> <p>Uveďte dátum skončenia platnosti zmluvných záväzkov.</p>	
<p>Informácie o totožnosti rôznych zainteresovaných strán (predávajúceho, dovozcu a kupujúceho)</p>	

Opis opatrení na nahradenie ropy, ktorá pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie.

Opis musí obsahovať tieto prvky:

<p>Možnosti diverzifikácie:</p> <p>i) alternatívne dodávky</p> <p>ii) alternatívne dodávateľské trasy</p>	
<p>Opis opatrenia a jeho cieľov vrátane očakávaných množstiev, ktorých sa týka postupné ukončenie dovozu, a priebežných krokov v prípade viacfázového opatrenia. Zavedené a plánované opatrenia na vnútroštátnej úrovni na zabezpečenie čo najväčšej možnej transparentnosti a vysledovateľnosti ropy, ktorá pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie, vrátane opatrení na overenie možného preznačeného dovozu</p>	
<p>Harmonogram vykonávania</p>	
<p>Vplyv opatrení na energetický systém, a to aj na modely toku, kapacity infraštruktúry, tarify atď.</p>	

Vplyv na susedné členské štáty	
--------------------------------	--

Technické, *zmluvné* alebo regulačné prekážky nahradenia ropy, ktorá pochádza alebo sa priamo či nepriamo vyváža z Ruskej federácie

Technické ■ , <i>zmluvné alebo</i> regulačné prekážky	
Možnosti na prekonanie prekážok a harmonogram	

Vyhlásenie Európskej komisie o budúcich opatreniach týkajúcich sa ruskej ropy

S cieľom zabrániť závažným bezpečnostným rizikám a energetickej závislosti vyplývajúcim z pokračujúceho obchodu s energiou s Ruskou federáciou je Európska komisia naďalej odhodlaná zaistiť postupné ukončenie všetkého zostávajúceho dovozu ropy z Ruskej federácie do konca roka 2027, v súlade s vyhlásením z Versailles.

Komisia má v úmysle predložiť začiatkom roka 2026 legislatívny návrh na zákaz dovozu ropy z Ruskej federácie čo najskôr, najneskôr však do konca roka 2027.

Komisia dôkladne posúdi možný vplyv urýchleného ukončenia dovozu ropy na bezpečnosť dodávok, hospodárstvo a konkurencieschopnosť najviac postihnutých členských štátov.

Komisia bude v duchu solidarity aktívne spolupracovať s priamo zasiahnutými, ako aj ďalšími príslušnými členskými štátmi a bude sa snažiť vypracovať vhodné opatrenia na minimalizáciu možných rizík, ktoré budú identifikované v posúdení, aby sa uľahčil prístup k alternatívnym dodávkam.